

СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа в Америці і орган „Руского Народного Союза“

Vol. XVI. New York, N. Y. Thursday, June 18, 1908. No. 25

Рік XVI. Нью Йорк, Четвер, 18-го Червня 1908. Число 25

Від Головного Уряду Р. Н. Союзу в Америці.

Розмет за місяць Май 1908.

B. 90. Дадук Гриць ум. 20 Февр. 1908.	1000.00
B. 6. Ковач В. Марків ум. 19, XII. 07.	1000.00
B. 85. Голда Андрей ум. 31, I. 08.	1000.00
B. 158. Цепенюк Яков ум. 19, V. 08.	1000.00
B. 48. Вовк Федор ум. 19, V. 08.	1000.00
B. 108. Кубяковский Евот. ум. 22, V. 08.	1000.00
B. 89. А. Гатала ж. Іларія ум. 23, IV. 08.	400.00
B. 4. О. Вережний ж. Мих. ум. 25, IV. 08.	400.00
B. 1. А. Мерена ж. Ник. 1 ум. 29, IV. 08.	400.00
B. 158. Р. Филиппак ж. Ант. ум. 5, V. 08.	400.00
B. 19. Лапчик Николай	100.00
B. 3. Машляр Михайл	150.00

Разом 7 850.00

Платня гол. урядників за Май 165.00

Адміністрація Союзу за Май 65.17

Весь розхід вносить 8.080 17

Розмет платить 8118 членів на ціле помертне (кождий по 0.95 дол.) і 800 членів на пів помертне (кождий по 48 цнт.). Крім того каждый член платить за орган „Союза“ по 10 цнт., на Фонд Резерв. по 2 центи, на Фонд Народний по 1 центі, на Ф. Відних по 1 цнт.

Член на ціле помертне платить 1.09 дол., а на половину помертне 62 цнт.

К. Кирчя, предсидатель. С. Ядловский, секретар.
А. Шаронов, касиер.

Новинки.

КАЛЕНДАР.

Червень.

18.	Ч. Дорот. свмч. Маркіян.
19.	П. Висар пр. Зузанин
20.	С. Теодора свмч. Маркел.
21.	Н. т. Всіх Святых. Теод.
22.	П. Кирила ал. Н. П. чюс.
23.	В. Тимотея свмч. Антон.
24.	С. Варт. і Варнави ап.

— Яка нужда па-ує поміж емігрантами на „Істсайд“ в Нью Йорку, свідчать факти, що множество дітей в школах мліє з голоду. Слідство в сій справі вияснило, що родичі, посилаючи діти до шкіл, сутянично без найменших средств до життя, а деякі діти присутні в школі не мали нічого в устах від двох днів. Сейчас повстали добродійні товариства, яких заходом при кількох школах на східній стороні міста позакладано кухні. Кожда дитина дістає безплатно білет, за який дають їй в кухні тарілку супу, одно яйце, буллку, масло і шклянку молока. Однак се все є лиш каплею в морі в порівнянню з загальною нуждою і голодом.

— Зїзд Литовских поступових жінок відбув ся в Брукліні на днях 13 і 14-ого червня. На зїзді були репрезентовані делегатки з многих стептів Спол. Держав і заступали місцеві жіночі товариства. Цілю зїзду було згуртувати усі жіночі товариства під один союзний прапор а опісля виданництвом популярних книжок і часописів підносити духовий уroveň жінок і заступати ся за їх інтереси. Просвітний рух жінок в Америці бачимо у різних народностей а у Русинів під тим взлядом не то жінки, але навіть муштини стоять від всякого просвітного і культурного руху зовсім осторонь.

— Відного польськї ксьондзи дуріють? „Діло“ повідомляє про слідоучу подію: У Львові в домі при ул. Личаківській збожеволів польськї ксьондз М. В. Божевільний кидав ся до вікон, ломив меблі, калічив ся — при тім безнастанно кричав: „hajdamaki nie mordujcie!“ Несчастливого відвезено вже до шпитала.

— Нова часопись. У Львові почав виходити новий орган народного учительства п. з. „Прапор“. В і. числі поміщено вступний статі програму часопису в зоровану на пок. вашковецким „Промінь“. Друга стаття „Новий міністер Освіти в Галичині“ майже ціла сконфіскована. Третю статтю „По смерті Потоцького“ зачепив прокураторський отовець в трех місяцях. „Прапор“ виходить по пів місяця під редакцією п. Льва Лотоцького.

— До бувших учеників в старім краю. В справі загальної організації і порозумлення ся, просить ся бувших учеників старокрасних гімназій подати свої імена, адреси, покінчені школи, теперішнє положенє в Америці, занятє, відносини і т. д. на адресу голови „Кружка українських академиків в Америці“:

Em. Theodorowicz,
127 Varick Str. New York.

— Справа Гунисової, що свого часу помордувала стільки мушин на своїй фармі, вічно єще товче ся по денниках. Як послідні вісти доносять то мали єю бачити живу в Мексику. Губернатор степту Чірас в Мексику навіть телеграфував 14-ого с. м. до свого правительства о інформації, позаяк в єго окрузі подорожує жінка незвичайно подібна до убийниці. Різноміж і амер. конзуль телеграфував в сій справі до Вашингтону, та після докладний опис сеї пані.

— Коли дня 12-ого с. м. около 3-ої години переходив поліціянт через Тіггоор евеню в Брукліні, побачив на улиці цілком готового чоловіка який гуляв... зі своєю тінню. Несчастний називає ся Розенбаум. 69 літ, і в наслідок кризи по причині страти грошей попав в облуване.

— В Hamiota, Man., в одного фермера породила корова чудовище. Потвора ся має дві голови і дві шиї на одній тїлі, дві передні ноги, чотири задні і два хвости. Потвора ся жила лише 15 минут.

— В Лондоні відкриває поліція школу або академію злодіїв. Було там трох професорів і 54 учеників. Наука відбувала ся що денно. Професори учили як красти, розбивати, рабувати, за що брали незвичайно велику платню. Директором сеї академії був молодий чоловік, звисний злодій Bonde, 22 літний молодець. Школа була взірцево уряджена. Була там галля гімнастична в котрій ученики вправляли ся. Були там різні мури, фіртки, вікна, через котрі они мусіли передариватись. Були там різні каси, котрі они розбивали і т. д. Ученики здавали іспити і аїставали челядицамп і майстрами.

— Після виказу етатистичного бюро в Вашингтоні загальний збір збіжа в Америці представляє вартість 8.000.000.000 дол.

— Індіанці, первісні мешканці Америки не сутя американськими горожанами, лишень позістають під опікою амер. народу (wards of the nation). В відношенню до права поводити ся з ними неначе з малолітними. Індіанці відповідає перед судом лишень в справах кримінальних, а пр. вексель, або контракт підписаний ним є перед правом пілковито неважний. Індіанцями займає ся спеціальний департамент. Уряд видає на справи індіанців переписно 12.935.168 дол. Число їх загально на Злучені Держави подають на 20.238, з чого на Нью-Йоркський степт припадає 5.272 людей.

— Хто відкрив Америку? Часопись „Monde moderne“ виказує, що на цілі століття перед відкриттям Америки через Европійськ. була ся часть світа звисна Китайцям. Давні китайські хроніки містять описи краю, що лежить 6500 миль на схід від Китаю, і є довгий на 3250 миль. Край сей називають в тих хроніках Фуванг або Фуану, а його докладний опис виказує на теперішнє Мексико. Ще в 448 році мали до Мексико удавати ся китайські місіонари, проповідати буддаїзм. Вони й описали свої досіди в хроніці, що хроніка сей тепер в архіві династії Ліянг. З другого боку китайські записки потверджують вірованє первісних Мексиканців. До Мексико, як розказує народ, мав прибути чужий жрець і проповідувати нову віру. Теперішні духовники Мексиканців завуть ся „ама“ і не є виключене, що се слово походить від „лама“, котрим називають ся тибетанські і північно-китайські жреці. В мексиканським місті По-

ленка находит ся старинна статуа Будди, котра також виказує на передісторичні для европейського світа зносини Китаю з Америкою.

— Трезви ся, труди ся. моли ся. Завсїгди сими словами починають ся, і кінчать ся всі капанські часописи, а головню „Правда“. Святі слова, лиш треба хотіти їх виповняти! А чи виповняють? Так! Маєм найлучший доказ з сїдуючої сцени. Дня 4 червня, іду вечером через третю улицю в Нью Йорку, і бачу напроти іде 3 особи, та так гойдають ся, що заняли цілий тротуар, ба сягають і по за него. Що се стало ся сими людям гадаю. Чи може захорували, чи що? Аж приглядаюсь їх крокам, вижду що се пані. Еге, цікава річ! А що се за одні, треба приглянутись. Приглядаюсь, одня, поважна особа, свідчить про се його пика з грацями, чи як там кажуть з півкєрами на носі, другий з ямками на тварі, гейбі йому торг горюх на ній молотий, а третій кучий, з задертою до гори головою. Що се за одні, питаю нарочно одних знайомих капанчиків, з котрими є три особи розмовляли і чую що сей з грацями, то Луцки, редактор „Правди“, другий рябий, Дзьомба, а третій, кучий, Вівчаровський, виділові чнт. М. Качковського. А чомуж они — гадаю не ваяли ще до своєї компанії агента фарм сибірських Гладика? Ну, чекай! Колиж то такі славіні люди, редактор і виділові, то піду в слід за ними і приглянусь їм ближше. Відійшли пару кроків далше, подибали якихсь дівчат, і нуж заходити коло них в найбезличніший спосіб. А що се членкині чит. М. Кач. як я пізніше довідав ся, то стояли дуже спокійно, бо уважали се за честь, що з ними такі поважні люди зачіпають ся.

Далше не міг я слідити за ними, бо був страшно зрітований сєю безличною сценою, і завернув в иншу сторону. Я є певний, що коли є 3 особи дійшли до дому, то без молитви полягали спати, бо не служили їм ні руки до перекрещення ся, ні память до молитви. — Отже видите, які гарні проводирі капанської гнилі, та який гарний приклад дають молодим капаншкам. Моли ся, трезви ся, труди ся! — Пошож тимі словами еписані всі капанські газети. Чи по се, щоб кождий капан, так поступав, як є 3 гапанадія?

Максим Коросиль.

— Страшна пригода на залізницї. В мсті Воронежі, в Росії стала ся на двірці незвичайна подія. Пятнайцять монахинь з Дівичьєського монастиря прийшло відобрати транспорт дерева і нараз на двірці заскочив їх зливний дощ. Монахині поховали ся перед зливою під говаровими вагонами, що стояли на бічних шпанах, не збогадуючись, що ті вагони будуть небавком виправлені з поїздом. І справді мимом зливи до вагонів причеплено локомотиву, котра рушила їх з місця. Роздає ся страшний

крик і поїзд спинив ся. Одній монахині колеса вагонів відрізали руки і ноги, так, що она погнала на місці, другу тяжко покалічило. Прочі монахині лиш страшенно перелякались.

— 3 життя артистів. В італійськїм містечку Местне коло Венеції стала ся оноді підчас представлення в проїзїм цпрку страшина пригода. Межи артистами були також акробати Рафаелі і єго жінка Емма. Якийсь багатий властитель білшой посілости Дамеріні залюбив ся в гарнї артистї і часто сходив ся з нею. Се добачив случайно Рафаелі і в своїй зависти придумав страшний план. Підчас коли єго жінка розгойдувала ся високо на трапезі, відвазав Рафаелі, так що ніхто того не добачив, дротану лину, що держала руштоване, на котрім висів трапез. Нараз трапез подає ся а артистка, що ще з великою зручностю показувала карколомні штуки, впала з криком на арену і згнула на місці. До несчастливої прискочив Дамеріні, котрий сльїв між видцями і нахилив ся з плачем над тілом артисткї. В тій хвилі прискочив Рафаелі з сокирою і сильним замахом вірубав єму голову. Рафаелі видає ся відтак сам в руки поліції.

— Бог вогню в Пекині. Хиньське правительство дістало недавно від своїх агентів в Японії донесенє, що 200 хиньських студентів виїхало до Китаю, щоб там викликати революцію. Зараз потім вибухли в Пекині вогні, і доси не відомо з якої причини. Двір і привилейственні круги не находили иншої ради, як запитатись ворожбитів. Кореспондент одної англійської газети оглошує звіт, який надіслали ворожбити царпці-вдові: „Нема революціонерів в Пекині. Пожари спричинили сими відвідинами бога вогню, який зійшов на землю на 100 день. Правительству не треба непокоїтись, бо по відїзді бога вогню пожари самі перестануть“. Здає ся, що бог вогню загостив вже й до полудневого Китаю, бо з Шангаї доносять, що в копальнях вугля в Пінг-Сянґ вже від 20 днів горить, при чім загинуло й чимало осіб. Наполюханний уряд назначає 100 тисяч корон нагороди за спиненє пожежи.

НА ПАМ'ЯТНИК Т. ШЕВЧЕНКА В КИЇВІ.

Оголошено в числі 21-ім	1.89
о. М. Данилович з Ам-bridge, Pa.	0.50
Ірена Данилович	0.50
Даньо Д.	0.10
Разом	2.99

SCOTTDAL, PA. бр. сьв. Іа.

Хрест. від. 36 подає до відомости що піврічний мітинг відбуде ся дня 21-го с. м. Неявивший ся член платить 50 цнт. кари.
Д. М. Феш, сгр.

— Подас ся до загальної відомости, що Славянське Еміграційне Товариство (Slavonic Immigrant Society) перенесло свій офіс з 35 Broadway на 9 Old Slip, зараз коло стації елевайтру на Ганновер Сквер.

БЕРИ І ЧИТАЙ!

Отсим подаємо до відомости загаду, що виїшла з друку дуже цікава і обємиста брошура під заголовком „Бери і читай!“, написана одним найсвідомішим твердо-Русином. Коштує лише 30 цнт.

Замовлення і гроші висилайте на адресу:

Mr. A. Mryc.
339 2nd Ave.,
New York, N. Y.

Прийшли з краю свіжо видані

Твори Тараса Шевченка

в двох томах, сторін 543 і 532, з білюстраціями. Ціна обох томів в звичайній оправі дол. 1.25 в гарній оправі дол. 1.75.

ТВОРИ СТЕПАНА РУДАНЬКОГО

том I.	50 цнт.
том II.	75 цнт.
том III.	50 цнт.
том IV.	60 цнт.
том V.	50 цнт.
том VI і VII.	\$1.50.

Всі томи нараз \$4.00.

КАЛЕНДАРІ на рік 1908

по зниженій ціні:

Календар „Просвіта“	40 цнт.
Календар „Іскра“	25 цнт.
Календар кишенковий з нотесом	10 цнт.

Замовлення посилайте на адресу:

RUSKA KNYHARNIA
404 BROADWAY. SCRANTON, PA.

Артист-маляр з Галичини.

виконує всі роботи церковні, малює перкви, образи, золотить і відновляє іконостаси, олтарі, кивоти, і т. д. Поручає ся Веч. Духовенству і братствам церковним — з глибоким поважанєм:
M. SNIATYNSKI
„SWOBODA“ 184 Hudson Str., New York.

Руский Лікар

Doctor S. Robert Schultz

39 East 7th Str. New York.

Телефон 3645 Orchard.

Лічить усякі недуги діточі, мужескі і жіночі.

Вилічене — сли можливе — гварантує ся. Лічить після найновіших систем електрикою, та посідає найлучші електричні машини.

Досліджує при помочи промінів Рентгена. Nebulitzer — одинокє найуспішніше средство проти катару при помочи інгаляції.

96 DOCTOR SCHULTZ

39 E. 7th Str., New York City.

поміж 2 а 3 евеню.

Години урядові: 8-10 раню, 2-4 попол., 6-30-8 веч.

Дас ради і вказівки рівнок листовно.

Чи женити ся?

(Турешка небилія — Шем Буддіна.)

Гамді ібн Наім задумав женити ся, але якось довго не міг на то зважити ся — бояв ся, бачите, що буде опісля каяти ся того. Наконєць постановив собі розпитати сотку людей і зробити так, як ему більшість порадить.

Як постановив, так і зробив. Одні намовляли его конче женити ся, а другі так само рішучо ему відраджували, аж остаточно він вже не знав, що робити. Розмавлів же о тім з дев'ятьдесять і дев'ятьма, але такий був з того мудрий як і перед тим. Тоді він собі подумав: Спитаю ще сотого — як мене порадить, так і зроблю!

На другий день вже досвіта вийшов він на улицю, щоби спитати зараз першого, котрого стрітять. Аж ось над'їхав якийсь чоловік верхом на палици очевидно якийсь дурноватий.

— Вступи ся з дороги! — крикнув до него той якийсь дивний їздець — щоби тебе мій кінь не вдарив.

Гамді ібн Наім відступив ся і вже не сумнівав ся, що той незнакомий то якийсь несповна розуму. Але що він вже постановив собі зробити так, як его перший порадить, то крикнув за ним:

— Чуеш, свату! Кажи своєму коневі стати, а би хотів тебе щось попросити.

Їздець сіпнув поводями і станув. — Кажи борзо! Чого тобі треба? — сказав він і почав удавати, мов би то палиця норвила ся і не хотіла довго стояти.

— Я думаю женити ся та хотів би спитати тебе о раду — відповів Гамді.

Той на палиці надумав ся трохи. — Мій соколюку! — відозвав ся він відтак. — Жінки бувають з трох таборів. Жінка з першого табору буде тебе слухати, жінка з другого табору буде тобі ворогом, а жінка з третього табору буде тебе слухати і буде тобі ворогом. Стережи ся, щоби тебе мій кінь не вдарив! Війо! — і поїхав даліше.

Гамді подумав собі: Що той дурноватий наплів мені якоїсь дурниці? Та як мені пізнати, з якого табору яка жінка? Хиба побіжу та ще раз его спитаю! — Гей свату! Зажди трохи!

Незнакомий станув як і перед тим.

— Скажи мені, як я маю пізнати, з якого табору яка жінка?

— То річ дуже проста. Жінки з першого табору, тогі що слухають, то дівчата. Коли посватати яку дівчину, а она перед тим не знала ся ще з ніяким мужчиною, то она держить ся першого. Жінки з другого табору, тогі, що ворогами, то вдовиці, що мають діти. Коли ожениш ся з такою, то можеш бути певний того, що не будеш мати спокою. Она все буде більше любити свої діти, як тебе. А тогі, що з третього табору, то бездітні вдовиці. Коли будеш для неї ліпший, як був перший її чоловік, то она буде тебе любити. Коли-ж ні, то она все буде згадувати свого першого небіжчика та казати, який він був добрий, а тебе буде ненавидіти. Стережи ся, щоби тебе мій кінь не вдарив! — Війо!

І він знов поїхав даліше.

Гамді ібн Наім не мав спокою: чи то якийсь дурноватий, чи то якийсь мудрий, що ему так радив? — Гей свату! Зажди ще третій раз!

Їздець станув і спитав, чого Гамді хоче.

— Скажи мені по правді, хто ти такий? Ти говориш так мудро а при тім робиш так, як дурноватий. Але коли ти не дурноватий, то хто ти такий?

— Я з роду Бені Амїра і маю дві жінки, котрі мані обі померли. Мої свояки настають тепер на мене, щоби я конче ще раз женив ся. Я вже не знаю, як собі дати раду з моїми дорадниками та й удаю дурнуватого. Стережи ся, щоби тебе мій кінь не вдарив! Війо! — і він поїхав на своїй палиці даліше.

Ліс нужди.

Темна ніч покрила землю. Край ліса стояв якийсь молодий чоловік а довкола него високі дерева витягали своє галузе, як би хотіли его вхопити. Перед ним розходили ся стежки на всі боки а він стояв і думав, котрою би ему іти, бо не знав дороги. Нараз рішив ся і пустив ся скорим кроком даліше та ішов все лиш наперед, бо так був задуманий, що нічого не видів. Ледви спостеріг ся, що дерева і корчі стають щораз густішій; аж на конєць спотикнув ся на якийсь корінь і упав. Аж тепер побачив він, що збив ся з дороги і опинив ся серед страшної глуші.

Він встав і пустив ся знову даліше, то сею, то тою стежкою. Та дарма, куди й не пішов, а все вертав на то саме місце, де був спотикнув ся. Сили его опустили, голод зачав ему доскулати. Він закрив собі лице руками і став голосно плакати.

Коли підняв голову знову, побачив перед собою якихсь трох людей, котрих перед тим не видів. Пер-

ший з них мав на собі золотом вишивану одєжу а пояс его був виложений дорогими каменями. Другий був убраний в чорну одєжу і мав червоний пояс, а третій мав на собі лиш грубу ссрочку і простий ремінь. Він держав в руці сокиру.

— Чого ти тут шукаєш? — спитали его ті три люди.

— Я гину — відповів молодець. — Змигуйте ся наді мною.

— Чогож ти від нас хочеш?

— Нічого, лиш допоможіть мені вийти з ліса.

— То вибирай собі котрого з нас, щоби тебе вивів.

А що молодець найліпше сподобав ся той в золотій одєжі, то він нероздумуючи сказав: Я тебе собі вибираю!

Чоловік в золотій одєжі усміхнувся, подав молодцеві руку, а тамті два десь щезли. Мовчки ішов молодець побіч свого провідника. Ішли дуже борзо, але дорозі не було кінця.

— Я втомився, — сказав наконєць молодець і станув.

От бачиш, дорога далека, а тобі ноги послабили. Я не можу вивести тебе з відси. Але за кілька хвилях буде сюди їхати подорожний. Возьми отсей меч та відбери ему коня а той тебе виведе звідси.

— Хто ти такий, що даєш мені таку раду?

— Я злочин!

— Щезай від мене! — крикнув молодець і кинув ся на землю.

Він чув ще, як чорт зареготав ся, а відтак не було вже нікого коло него. Коли він отворив очі, стояло двоє людей коло него.

— Що ти тут робиш?

— Вмираю. Ох виведіть мене із сего страшного ліса.

— То вибери собі одного з нас, котрий би тебе повів.

Молодець надумав ся маленьку хвилину а відтак сказав до чоловіка в чорній одєжі і з червоним поясом: Тебе собі вибираю!

Не кажучи й слова подав ему незнакомий руку і повів его. Ішли дуже довго, аж прийшли на край якоїсь пропасти, з глубини котрої чути було якісь стогни і войки.

— Бог свідком, що не можу вже іти даліше — промовив молодець на силу.

Тому а й завіз тебе сюди — сказав ему на то той чорний. — Лиш сею дорогою можеш вийти з ліса. Тут в споді сидить смерть, она вибавить тебе від всеї муки.

— Господи, хтож ти такий, що даєш мені таку раду?

— Я розпука!

— Щезай від мене! — крикнув молодець і з великого горя повалив ся на землю.

— Коли отворив очі, стояв перед ним чоловік в грубій ссрочці з сокирою в руці і сказав: Ходи зі мною, синоньку! То правда, що твоя дорога далека і повна трудів, ле хто терпеливий, тому Бог помагає.

Молодець подав ему руку а незнакомий ішов, побіч него. Сокирою рубав він пні, що заступали їм дорогу, і д'їв его через найгустішій корчі.

— Возьми отсю колоду на плечі — приказав ему незнакомий.

Молодець послухав, хоч голод і утрома его мучили. Але чим даліше они так ішли, тим рідший ставав ліс, а тягар, який він двигав, здавався ему за кождим кроком легший.

Наконєць дійшли до кінця ліса а перед ними показала ся велика лука, озарена світлом сходячого сонця.

— Ми дійшли вже до цілі — сказав незнакомий — ліс, через котрий ти лише перейшов, то ліс нужди. Не забувай на то ніколи, а тепер скинь тягар з себе.

Молодець скинув колоду з плечий і спитав: Хтож ти такий, добрий друже, що вів мене так знаменито? Я праця! — відповів незнакомий і щез.

Возлюблений царо-кнутославний шлях.

(Конєць.)

От, ми тепер бачимо, що кат „помазаний“ бреше по собачи, йому тільки потрібно було мати зачепеньку жидів.

9 Січня 1905 року, на приклад десяти тисяч робітників зі всього Петербургу, не маючи змоги довше терпіти сі здирства, зібрались і пішли до „зимового дворця“, де в той час мешкав божевільний

Микола, просити його зглянутись над їх тяжкою долею і поліпшити їх тяжке життя. Вони бідні та наївні думали, що кат не знає про здирства і що його урядовці водять його за ніс та самі хотіли ему про все розповісти. Поперед всього народа несли портрет царя Миколи, йшло петербургське духовенство й сьпівало „Спаси Господи Миколу...“ та псалми з псалтира; несли хоругви й сьвяті хрести. Нарід йшов без шапок й хрестив ся.

Тут були й старі діди, й баби, й жени з малими дітьми на руках... Вони йшли благати свого „батьошку царя“ і просити у нього кращої долі... Що ж ви думаєте в. поваж. читачі — чи вийшов до народа Микола, як батько до дітей; вислухав він їх, або хоть кого замісто себе післав вислухати нарід?! — Ні, він мов котюга втік на другі двері зі свого „вертепу“ у „Царське Село“ і велів військовим нагодувати голодний нарід кулями та шпигами відрушниць та гармат. В той день річками пролилась не повинна, робітницька кров! Кілька тисяч народа тут полягло... бездушні, мертві трупи валялись по стрітах, а по них топтались кінями Миколіні посіпаки... Навідь неповинних дітей і їх матерів, та старих дідів не пожалів сей ірод Петербургський!... Страшні картини тут були: мати підстрілена звалилась на сніг і вмирає, а біля неї лаять по холоднім снігу маленька дитина, поки не замерзне, або не буде роздоптана кіннями царських розбійників! Кат хотів би сказати, що й се жиди — але в Петербурзі заборонено жидам жити й тут ні одного жиди не було, лиш одні голодні робітники.

Такі то „помазані“ російські царі. От, уже більше трох років він вішає невтомно нарід та годую голодних кулями, заховавши ся в фортецу. Виявляють трищать від переповнення народом й будують за здерті з народа рублі — нові, простірніші. Холодна Сибір повна засланого туди народа. А їм, неситим гнобителям здається ся, що вони ще не досить напились людської крови, їм хочеть ся ще й ще...

Кождий визвольний рух селянства і робітників в Росії звальюється ся на жидів і опісля такого „завважувана“ й вішають безвинно нарід, нарід християнський, православний!

На землі Вашингтона російські шпиги не маючи за віщо більше ціплять ся супроти Українців, відважились завести таку політику, як і в Росії. Себ то, хто проти їх преошпигівства Платона та його ватаги шпигів — той є жид. В 19 числі „Посувача“ якийсь вітець-шпига й почав провадити новий, ту в Америці, напрямок шпигівської політики. Шпиги почали звизати українців жидами. Божевільні ви, Ваше Преошпигівство, з своєю темною ватагою! Хто вам повірить, що Українці є жиди, прецінь вони всі християни, а не жиди й не шпиги. Вам заманулось те, як в Росії народне незадоволення звальюють на жидів, а відтак і є чим виправдати ваше здирство?! Ні, се не Росія, не забувайте сього, а се в вільній Америці і вам тут на сім „шляху“ не поведе ся, тут не зможете ні погромити, провадити, ні вішати та

розстрілювати народа, ні звизати будувати... Ціком забудьте вашу російську політику, називати всіх, хто проти вас, жидами. Прецінь вас, неситі, народ український добре уже знає. Вгамуйтеся, гаспада шпиги, на чолі з Київським погромщиком, Іх Преошпигівством! Задармо ваші турботи. Українці то не жиди, й не шпиги, а справжні християни, але не царо-кнутославні, бо кнута (нагая) не виславляють; царів зі всього сьвіта, а і російського „Бога“ Миколу тоже не виславляють; ватагу гнобителів, чорносотенників під назвою „Урядовий Синод“ — тоже не виславляють, а українці славлять Бога і Отця Небесного, в сьв. Трійці славимого.

Тепер, чи то не підле царо-кнутославне куртарство, кола сі шпиги звальюють ся звальти на українців всю провину за те, що жиди не празнують Різдва Христового, о чім зазначено в „Посувачі“? Глум один з сьми безхарактерниками! Та ж чи українці можуть приневоляти жидів шанувати цей сьв. Празник?... Хамми російські! Чого-ж ви в Росії не приневоляте жидів празнувати се Сьвято? Там же повне ваше право на се. Ви, гаспада шпиги, пишете в „Посувачі“ що в Нью Йорку судіями, адвокатами, професорами, все жиди і сьому винні Українці! Таке може писати лиш чоловік зовсім хорий на мозог! Ви кажете нам, щоб ми писали про жидів, вони сякі й такі, не мазані... Та за жидів й так нарід добре знає. У нас і без жидів є що писати, щоб одкрити народу очі на всілякі здирства. Ви ж. гаспада російські шпиги, на чолі з Іх Преошпигівством в десять раз гірше від жидів, надуваєте нашого брата українця, не лиш тільки матеріально, але й морально. Хто-ж то 30 мая, в суботу, обманством заманив українців в Салаат Ра. в свій грабницький вертеп, або до вашому „монастир“ й так красно повитрушував їхні кишень, та ще й посьміявся з народа, що так доладу пограбували. Хто то Пелеху в Майфільда заборонив сьпівати галицьким напівом Службу Божу?! Та ж то ваші шпиги на чолі з Іх Преошпигівством такі хвацькі людиці!

От тепер, гаспада шпигуни, поміжуйте своїми казюнными мазницями, чи треба нам шукати ще якихсь жидів, коли ви гірше від жидів туманите та ошукуєте наш рідний нарід?!

Грицько Чалий.

Накладом „СВОБОДИ“ вийшли Папері листові

окрашені гарними вінетами і портретами наших руських геніїв — Шевченка, Драгоманів, Франка, Лисенко і Богдан Хмельницький. Продає друкарня „Свободи“ по ціні 50 пнт. за 25 штук. Адрес: „СВОБОДА“ 184 Hudson Str. New York, N. Y.

Важне для тих, що хочуть купувати фарми.

Страшно безробітє яке почалося минулого року і триває ще тепер, насунуло на одному робітникові гадку, чи не ліпше купити собі фарму як зависіти від сего рода економічних криз. В наслідок сего многі робітники вже закупили собі фарми; другі ж задумують доперва купувати і для них власне послідних хочу подати кілька рад, які може хоч декому придадуться.

Передовсім купуючий повинен пам'ятати, що на фарму треба дивитися не так як у краю як на місце родинне і т. н. до котрого треба ще докладати, аби з руж не випустити, але треба дивитися як на бізнес, значить, фарма повинна не лише вижити купуючого і його родину але і дати йому добрий дохід, так щоб він що року міг щось відложити.

Дальше треба вважати, аби фарма була відповідна до капіталу, який чоловік посідає, бо що за користь если хто має 100 або 160 акрів, а не може їх з ужитковати? Намі люди звичайно „голодні“ на землю і хотіли б мати її як найбільше без огляду на се чи зможуть її всю управити або ні і в сїм власне блуд. Се так само як би хто відкусив більший кусник хліба як годин в їсти, або як би бізнесмен закупили більше товару як може розпродати. Ліпше мати невеликий кусень землі а добре її управити, як великий шмат управлений як небудь або і лежачий в більшості пусто. Се стверджує також справоздане міністерства рільництва Злучених Держав котре показує, що коли дохід з фарми загальних виносить пересічно около 5 доларів на акер, то дохід з фарми на котрих садять ярину приносять 140 доларів на акер.

Дальше купуючий повинен пам'ятати, що нігде на світі ідеальних умов не знайде. Значить, де би він не поселився, то все щось знайде доброго, але знайде і щось лихого.

Особа фермера грає також велику роль. Хто думає, що пішовши на фарму буде міг ходити собі з заложеними руками, той дуже помиляє ся і ліпше еслиб сидів і дальше в місті. Праця на фармі дає більше задоволення, однак працювати потреба і початки особливо на фармі зовсім не легкі. Розуміє ся що ніхто не повинен купувати фарми не оглянувши її докладно бодай раз або два рази.

При купуванні фарми треба головню вважати на плодність землі, на близькість місцевості де мож на продати зібрані плоди, на средства комунікації, на якість і стан будинків. Положене фарми, вода, підсоне, здоров'є околиці і

тим подібні річє суть також не малої ваги.

Вкінці коли вже хто рішить ся фарму купити, повинен з тим, що продає таку добре поторгуватися, бо вправді не всегда, але нераз лучаєсь, що ціну ставляють висшу, аби було з чого саустити. Перед купном треба взяти собі адвоката, аби переглянувши title (гіпотеку), чи все є в порядку, чи є на фармі який довг і таке инше.

Вкінці кожний, що купує фарму повинен старатися о те, щоби як найменше готівки з гори заплатити а остала сума аби була розложена на як найбільше літ і на можливо найменший процент. На се треба вважати раз тому, що крім землі яку хто купить треба ще грошей на худобу, знаряддя, насіння, навіз, корм для родини і скотини і другі видатки, а також тому, що еслиб пізнійше фермер захотів відпродати сю фарму кому другому, то тим легше купця знайде чим менше готівки треба з гори заплатити.

Wilmington, N. C.
Юлій 9. 1908.
Іван Ардан.

Для тих, що вертають в старий край.

Перед від'їздом до Європи новою лінією „New York & Continental Line“, 12-го цвітня, обіцяв я донести, як ся подорож випаде; в листом однакж здержував ся аж до цілковитого погодження сеї справи, т. е. до відобрання наданого на фрахт по приїзді до порту куфра, котрий доперва 19 мая надійшов.

Вже виїзд корабля „Volturno“ опізнився о оден день (12-го), бо ладунок був неукінчений.

Корабель середної величини, вузький, сильно збудований (в Англії) відбував другу подорож.

Перших пару днів їда було середно добра; пізнійше переважно консерви, супа з фасолі та гороху, на пів зігнилі картоплі, риж з хробаками.

Если розділяно лучшу легуміну або селедці, то сели ті, котрі найбільше тиснули ся, дерли та ревіли. Коли на се раз радив, щоб ділив (селедці) кождому на его місці, то оден з нерозважнійших слуг відповів: „Ja, aber wir haben nicht so viel“, (бо більшу часть служба вже продала по 5 цнт. за штуку).

Третої ночі, коли перед бурєю позамикали отвори на покладах, забули рівночасно пустити в сильнійший рух вентилятор, так що люди рано були на пів живі і аж сині.

Підлоги під покладами не мали ані разу, лише всьо болото з вомітів, хортотиня і відпадків присипали травином, а коли вимішало ся в вискало, замішало—а повстаючи порох абсорбував ся на органах віддихових пасажирів, котрим навіть

не встигнув ніхто, що треба вийти на покладах.

За увагу зроблену Chief-Steward ови против такому порядкови, мусієм зносити неприємність найбільше від самих пасажирів.

Подорож замість в Гамбурзі скінчилась по 13 днях в Rotterdam (Holland) на шквуді тих, що мусіли на довшу просторонь надавати (платити) на фрахти колішній пакунки.

В Роттердамі роздано білет на залізницю переважно до певних стаций лишень, а на дальшу подорож гроші на білети—звичайно о кількості корон менше, бо п. агент не хотів ся визнати в розкладі і цінах їзди (Courier, Time Tables). Кілько з небережних пасажирів могли сі гроші стратити в який небудь спосіб і на місце призначення не дістались, або знов заплаченої подорожжї за білет в несьвідомости не рекламувати.

Се уважавем за найважнійше до донесення.

З поважанем:
Петро Сухинський
в Золочеві.

Проекти під розвагу делегатів X-ї гол. конвенції.

8.
Бр. сьв. о. Николай від. 104 Р. Н. Союзу в Перт Амбой на мітингу дня 30 мая порішало подати під розвагу делегатів X-ї гол. конв. слідуєчі точки:

1. Щоб Іх Преосвященство, С. С. Ортинський обняв покровительство над Р. Н. Союзом.

2. Щоб орган Р. Н. Союзу „Свобода“ після змоги виходив у двох язиках, а то руським і словацким.

3. Щоб в члени Р. Н. Союзу приймати членів до 50 літ лише в таким slučaj, коли в новов'організованім і новоприступаючій відділі такі члени знаходяться ся.

4. Конвенції щоб відбували ся так як до сих пор що два роки; слідуєча конвенція щоб відбувала ся близько Нью Йорку, пр. в Perth Amboy, N. J. де є много Русинів і три від. Р. Н. Союзу.

5. Щоб безусловно змінити назву Р. Н. Союзу з Little Russian на Ruthenian або Ukrainian.

6. Щоб конвенція обдумала який спосіб взяти в опіку маєток поодиноких брацтв і тов., позаяк черев плачене за членів розмету сі маєтки значно зменчують ся.

7. Головний Уряд щоб лишив ся і на дальших 2 роки не змінений.

Просимо Вп. п. делегатів взяти сі точки під розвагу і добре над ними застановити ся, а гадаємо, що се вийде лише на добро для Р. Н. Союзу.

За уряд відл. 104.
М. Ваверчак пр.
Ст. Крицький скр.

9.
Бр. Благов. Пр. Діви, від. 26. в Prisedale, Pa. подає під розвагу делегатів X-ї гол. конвенції Р. Н. Союзу слідуєчі точки:

1. Щоб посмертну заможу виплачувано і на дальше в такий висоті і в той спосіб, що до сих пор.

2. Щоб орган Р. Н. Союзу з приватних рук прийшов на виключну власність Р. Н. Союзу.

10.
Бр. Сьв. Спасе в Рон, Па. від. 29 убажало на мітингу подати слідуєчі свої бажання:

1. Коли умре член Союзу, щоб сирітські гроші (належачі до малолітніх спадкоємців) не зіставали під зарядом гол. Уряду Р. Н. Союзу, але щоб сей віддавав їх сейчас під заряд дотичному брацтву, яке має ними опікувати ся.

2. Розмет і сума посмертного щоб лишили ся незмінні.

3. Щоб головна конвенція відбувала ся як до сих пор що два роки.

4. Безусловно супротивляємо ся жаданю брацтв котрі хочуть, щоб „Свобода“ виходила на двох мовах. Р. Н. Союз є рускою організацією, і тому, хто хоче до неї належати, нехай учить ся читати по руски. Таж до словацких і польських організацій належить також споре число русинів, однак колиб сі від сих організацій зажадали щоб для них видавано часопис руску, то їх висміяноб. І чиж лиш одні Русини мають бути вічно неначе причіпкою і то в своїй власній хаті? А зрештою як се буде виглядати: „Руско Народний Союз з словацкою газетою?... Се був би чистий сьміх і іронія!

5. Щоб Іх Преосвященство, єпископ був присутний на конвенції, та обняв покровительство над Р. Н. Союзом.

6. Висказуємо повне довіре дотеперішному Голов. Урядови та жадаємо, аби він полишив ся і на дальше.

Желаєм усім делегатом як найлучших успіхів в праці над добром нашого народу.

Т. Гулик прде.
Гр. Озога скр.

11.
Дня 7 юнія с. р. на мітингу Сестр. сьв. Любви В. 83. ухвалено просити п. делегатів застановити ся над слідуєчими точками:

1. Піддержуєм всі проекти від. 136 в цілости і четвертий проект від. 121 (гляди ч. 23 стор. 4 і ч. 22 стор. 3).

Уважаєм за річ хосенну, щоби в органі Р. Н. С. адресар і місячні касові справозданя Сестрицтв мали осібну рубрику, тогди скорше люди пізнають, як наше жіноцтво в Америкі розуміє ся на організаціях, а і жени може чого з сего навчать ся.

3. Жадаєм, щоби такі відділи, в котрих нема мужчин не називано брацтвами, а лише Сестрицтвами.

4. Жадаєм, щоби викришено зі статутів Р. Н. С. такі дивні імена, як: „Little Russian“ і Russo-Ukrainian \$405. а най остане по правді „Ukrainian“.

5. Щоби Свобода і дальше друкувала ся такою правдиво рускою правописею, як до тепер.

Carnegie, Pa. June 7 1908.
Н. Мосцівська скр.
А. Даньковська пр.
П. Вовк кас.
К. Дудусь
Н. Максимович

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ЧИТ. ПРОСВІТА В Мс. Kees ROCK, PA.

Загальні збори читальні „Просвіти“ відбули ся дня 24 мая 1908. в Мс. Kees Rocks, Pa. По вечірній випало до галі церковної до 80 осіб. П. Анд. Гальчак отворив збори короткою промовою, відтак подав стан читальні від її заложення аж по днес, представляючи як гарно процвітає наша читальня в користь освіти.

Відтак забрав голос п. С. Йосипів, — встигнув, яке горе не просвіченому чоловікови, котрий не знає як улітнути ся о свої права, і сам не знає що він є. З правдивим посв'яченням вели і ведуть наші провідники українського руху борбу за кращу долю нашого народу, віддають своє здоров'є, ба навіть перепахують своїм життям, в надії, що труд їх не пропаде. І плоди тої роботи справді великі, але й робота все як би починалась. Наш нарід і до сего часу не з'організований бродить в пітьмі і не має сили оборонити ся від своїх ворогів, що тиснуть его з усіх боків. Тому треба нам горнутися до просвіти, много читати, несвідомих поучати, боротися з правдивим козацьким завзятєм, а мусим ворогів побороти.

О. Ротко встигнув, як тяжко приходить нашому мужикови просвічатися в старім краю, де на всьо потреба дозволу, а тут маєм свободу а не умієм в неї користати. Коли о. А. Ротко скінчив, приступлено до вибору нового уряду, і вибрано уряд читальні як слідує:

п.п. С. Йосипів президент, Й. Рейда заступник президента, Т. Сушинський секретар, И. Фал зас. секретаря, А. Гальчак бібліот. П. Каршневич заст. бібліот. Е. Водак касієр, п. А. Евусак зас. Касієра.

До відліу вибрані: п. И. Секула і п. Рідом. 97

Опісля п. С. Й. заохотив присутних і візнав: хто еще не вписаний в члени, щоби ані оден не зістав ся позаді. На сей зазив вписалось 52 члени.

П. Е. Водак, подякував всім зібраним і закінчив

Лікарі вірять в него
По шпиталях і в приватній практиці, в Америці і за границею, визначні лікарі уживають

Д-ра Ріхтера Хомбичного Пейн Енспелеру
як средство на Руматизм, Гостець, Невралгію, Болі грудий і членів.

„Я викликав Дра Ріхтера Котвичного Пейн Енспелеру в моїй практиці. Совістно могу сказати, що сей лік втиравий приносить значну полєкту в мускуларних руматизмі, гістці і невралгії.“
J. M. Thompson, M. D.
336 Clinton St., Brooklyn, N. Y.

Приготований під наглядом лікарів згідно з острім німецьким законом.
У всіх аптекках по 25 і 50 центів.
F. AD. RICHTER & CO.
215 Pearl St., New York.

словами: боріть ся брата! пора просвічуватися. — Закінчено відєшчіваєм „Не пора!“ і всі розійшлись домів.

за секр. Т. Сушинський.

Минитови Хрунєви в „альбум“ присв'ячує Іван Радинал (за комплемент поміщений в 21 числі „Правди“.

Розбикав ся Микита Грунь — по „Відмі“ *) гуляє — хто стоїть му на заваді — рило заганає. — А се рило досить довге — досягне кожного — Хто йно тільки не належить — до хрунєського роду. — Обваляє, порівнає — рівно із болотом — відтак іде тай кладе ся — спічнати під плотом. — Брикай Хруню, гулай свине! Гулай „боне“ дурню — Но не чіпайсь до порядних людей — Калакуню!...

II.
Послухайте, що говорив — мені кум Гаврило, що Микита нині слабій — Бо болить го рило. — Рив нечає та безрога, — день і ніч без вину, — Аж закорів бідачико — на опухлятину. Позбігали ся хрунята — хочуть го лічити — бо як нестане Микита — то хто буда рити? — Оден каже: до доктора як найскорше гнати — другий радить, щоби рило від'ампутовати. — Третій кричить, що робите — скаменіть ся люди! Та як рило відріжете — То чим рити буде?

АБРАГАМОВСКИЙ.

*) Олифантська „Правда“.

\$3.50. Рідка спосібність! Ми закупили за годинку цілий фабричний запас сих годинок за дуже низьку ціну. Сі годинки були продані по 15.00 дол., однак ми тепер продаєм їх по 3.50 дол. Мають на 20 літ тривалу поволучувану коверту. Годинки сьв. мужьскі або дамскі, гарятовані на 20 літ і всаджувані цінними каменями. Показують час як найдокладнійше і тому сьв. поручені усім тим людям, котрі працюють при звільненнях. Таку годинку вислаємо за одержанєм 3.50 дол. або посласемо через експрес на С. O. D. 3.50 дол. і оплати експресу уважнось кожного до якоїної власности годинки. Отдають її жонка ще перед запластою. ДАРОМ гарний поволучуваний годинник в брелюком до кождої годинки. Пишіть докладний адрес: R. A. FRETTER & Co., 42 Dearborn Str. Chicago, Ill. (41-44)

Папері листові з образами
25 штук 50 цнт.; метрики всякого рода по 3 цнт. за одну; книжки молитовні і сьвітські по дешевій ціні — цінники вислаєм на жадане. Адресувати належить SVOBODA
184 Hudson Str., New York

"SWOBODA"

(LIBERTY)

The Ruthenian Weekly,
published every Thursday at
124 Hudson St., New York, N. Y.

Published by
Ruth. Publishing & Exchange Co

Anth. Curkowskyj, editor.

Terms: Two dollars a year.

Established 1893.

Advertising rates furnished on
application.

Entered as second-class matter
December 21, 1906 at the post
office at New York, N. Y. under
the Act of Congress of March 3,
1879

„Свобода“

видається для руского народа в
Америці і орган „Р. Н. Союзу“,
виходить що тижня в Четвер і
коштує:

в Америці на 12 місяців... \$2.00
на стар. краю на 12 місяців \$2.00
в Америці на 6 місяців... \$1.00

Оплатувати газету треба все-
гда в гори.

Гроші треба посылати в ре-
дакційним листі, або через
експресовий, або почтовий по-
шту ордер (моні ордер). Money
order, то є карточку, котру дста-
ють від почтара або агента на
експресовій офісі, пішліть нам,
то без того ми не годні грошей
прислати.

Адрес:
"SWOBODA"
124 Hudson St., New York, N. Y.
Телефон 7974 Spring.

Хто хоче, щоб його адрес змі-
нили, мусить подати нам, крім
нового, також свій старий адрес.

Меморіал до п. Міністра судів- ництва в Австрії.

Ми, горожани Австрії,
мешканці міста Portage la
Prairie, Man., Канада зібрані
на вічу дня 31 мая в числі
2000 душ, обговорювали
справу загиблого Мирослава
Січинського, А. Потоцького, у-
хвалили слідуєчу резолю-
цію, яку і подаємо до Ва-
шої, Пане, відомості. А
власне:

Ми вважаємо винуватком
кровавої драми самого гр.
А. Потоцького, який своєю
політикою підтримав при-
власні аристократії зробив
в східній Галичині стан до
не знесена.

В Галичині панови жи-
веть ся як в раю, — хло-
пови, як у пеклі. Край
скорше виглядає на росій-
ську губернію, ніж на про-
вінцію конституційної дер-
жави. Села переповнені
жандармерією, яка в бру-
тальний спосіб обходить ся
з народом, роблячи лиш те,
що скаже дідич або шин-
кар. Комісари поліції зада-
вали свободу слова. Стар-
ости, подібно царським са-
трапам тероризують край.
В Галичині суд і закони
охороняють лиш панських
охоронців. На звірів є обме-
жений час полювання, хлопів
же стріляють і ріжуть, коли
забажаєть ся озвірілому
жандармови.

Уряд підтримує великих
земельних обшарників; про-

мисл в занепаді, заробітків
німа, штучно збільшуєть
ся ціна на землю.

Нарід домагаєть ся: „зе-
млі і воли“, відібрана усіх
панських земель на користь
безземельних та малоземель-
них. Уряд не хоче звернути
на те уваги.

Нарід домагаєть ся зни-
щення привілеїв аристокра-
ції, домагаєть ся загаль-
ного права виборчого до
сойму — на се намістни-
цтво галицьке відповідає ша-
райствами, насильствами і
мордами та масакрами!

Більше ніж мільон меш-
канців Галичини було при-
мушених виїхати з рідного
краю, тікаючи від голоду і
політичної неволі.

Але усім не виїхати!

Нарід мусить себе рату-
вати. І коли з'явив ся Сі-
чинський, то се лиш перша
хмаринка перед бурею.
Коли уряд не поспішить з
радикальними реформами,
себто загальне право вибор-
че до сойму, то в Галичині
вибухне революція, яку ми,
з Америки, привитаємо
з радістю і підтри-
маємо всіма своїми
силами.

Що-ж до вчинку Мир.
Січинського, то ми усі до-
магаємось тої-ж хвилі ви-
пустити его на вільну сто-
лу, бо вважаємо его ареш-
товане беззаконним.

За всі ті муки, які ари-
стократи заподіяли людови,
кождий з них заслужив долі
свого гершта Потоцького.

Також ми протестуємо
проти іменованя намістни-
ком Божинського, який є
лютий ворог руського на-
роду. Коли Потоцький розі-
гнав за своє жите по Аме-
риках мільон Русинів, то
сей вижене решту.

Домагаємось в тій хвилі
його усуненя.

Домагаємось, щоб Гали-
чина була розділена на дві
частини, щоб була спинена
справа загиблого Мирослава
Січинського, А. Потоцького,
у хвалили слідуєчу резолю-
цію, яку і подаємо до Ва-
шої, Пане, відомості. А
власне:

Ми вважаємо винуватком
кровавої драми самого гр.
А. Потоцького, який своєю
політикою підтримав при-
власні аристократії зробив
в східній Галичині стан до
не знесена.

В Галичині панови жи-
веть ся як в раю, — хло-
пови, як у пеклі. Край
скорше виглядає на росій-
ську губернію, ніж на про-
вінцію конституційної дер-
жави. Села переповнені
жандармерією, яка в бру-
тальний спосіб обходить ся
з народом, роблячи лиш те,
що скаже дідич або шин-
кар. Комісари поліції зада-
вали свободу слова. Стар-
ости, подібно царським са-
трапам тероризують край.
В Галичині суд і закони
охороняють лиш панських
охоронців. На звірів є обме-
жений час полювання, хлопів
же стріляють і ріжуть, коли
забажаєть ся озвірілому
жандармови.

Уряд підтримує великих
земельних обшарників; про-

мисл в занепаді, заробітків
німа, штучно збільшуєть
ся ціна на землю.

Нарід домагаєть ся: „зе-
млі і воли“, відібрана усіх
панських земель на користь
безземельних та малоземель-
них. Уряд не хоче звернути
на те уваги.

Нарід домагаєть ся зни-
щення привілеїв аристокра-
ції, домагаєть ся загаль-
ного права виборчого до
сойму — на се намістни-
цтво галицьке відповідає ша-
райствами, насильствами і
мордами та масакрами!

Більше ніж мільон меш-
канців Галичини було при-
мушених виїхати з рідного
краю, тікаючи від голоду і
політичної неволі.

3 галицького пашалику.

Нове лайдцтво польських баш-
божуків. — Подвиг єпископа
Хомішина. Похорон жертв в Чер-
нихові. —

Наші краєві часописи по-
дають таку неімовірну
вісті:

На анонімну денунція-
цію вшехпольського гуліга-
на ксьондза Юзефа Саной-
ци, римо катол. пробоща
в Скалі з'їхав до Скали над
Збручем комісар староства
з Борщева, явив ся у русь-
кого пароха в Скалі, о. сов.
Олександра Левицького, та
завізвав о. Левицько-
го в імени закона, що-
би сей отворив йому
церков, бо він (комі-
сар) має наказ пере-
вести ревізію в церкві.
І справді доконав в церкві
ревізію, бушуючи в кож-
дін закутку Божого хра-
му — не лише на хорах,
в шафах, пивницях і т. д.
— але навіть на престо-
лах (вівтарях)!

„На запитане о. пароха,
яку цілє може мати така
нечувана ревізія, комісар
відповів: „jest doniesienie,
iz w cerkwi ma być
skład bomb, brownin-
gów i t. p.“

„Не треба казати, що
ревізія, хоч дуже докладна
не дала ніякого резуль-
тату і комісар від'їхав, „пе-
репрашаючи дуже чемно“
о. пароха за „неприємність“,
але він „musiał spełnić swój
obowiązek“. В кінці про-
сив комісар о. пароха о
захованє факту ревізії
в тайні (!) „dla uniknie-
cia skandalu“.

Були вже в Галичині
факти масових арештовань
хлопів і академиків, були
безчисленні факти знева-
жуваня руської мови, були
факти арештованя руських
святчеників, був факт зне-
важана руської процесії і
сотки тисячі інших фактів,
вопіючих о вимір справед-
ливості і кару на допта-
телів закона, — але реві-
зії в церкві, в церкві
католицькій, бушування по
престолах, на яких до-
конуєть ся найсвятійша
з Святих Тайн, ще й до
того на основі безімен-
ного доносу якогось-там
хулїгана — того навіть у
східній Галичині, ще не
бувало.

А велику часть вини за
сей нечуваний випадок по-
носять такої галицькі вла-
дики, бо вони бавлять ся
в політику, видають полі-
тичні послання, гуртують
клерикальну партію, щоби
ще більший роздор ввести
в нашу ролину — а не бо-
ронять своїх вірних, своєї
Церкви перед лютими на-
падами ворогів. І тому во-
рог осміляє ся, знає, що
нікому упінути ся за
кривдою. У інших наро-
дів церковні князі терплять
разом з народом, але ідуть
разом з народом, а галиць-
кі докучають тим святцен-
никам, що мають серце для
народних кривд, і явно
стають в ряди его найлю-
тійших ворогів, вносячи
деморалізацію і роздор в
народні маси.

Про се ясно свідчать
последний виступ єп. ста-
ніславського Д-р Гр. Хо-
мишина.

Єпископ Хомішин розі-
слав до всіх парохій ста-
ніславської єпархії офі-
ційний об'їзник в спра-
ві закладаня парохіаль-
них читалень і бібліотек.
Як із залучених статутів
виходить, має се бути на-
скрізь клерикальна органі-
зація, остаюча під голов-
ною управою єпископа.
Головою такої „парохі-
альної читальні“ може бу-
ти лише парох чи завіда-
тель парохії, а колиб
місцевий парох не міг або
не хотів належати до то-
вариства або бути його
головною, то голову іменує
сам єпископський ордина-
рий. Станіславський єпи-
скоп, завзявшись раз у
своїй клерикальній амбіції,
стремить консеквентно до
розбитя нашої національ-
ної організації. Успіхи
40-літньої діяльності нашо-
го великого товариства
„Просвіта“, до котрої
станіславський владика
не приложив ні на волос-
руки, не вдоволяють єп.
Хомішина, якому в його
личній амбіції та фанатич-
ній засліпленю заблаглось
конче якоїсь власної, ка-
стової організації, хочби
за ціну зруйнованя доте-
перішних просвітних здо-
бутків, засніченя цілої сіті
читалень „Просвіти“, ви-
кликания між народними
масами штучних ворожнеч
на церковно-клерикальним
підкладі та відверненя
уваги руського народу від
найжизненніших інтересів
його життя-буття. Статут
„парохіальних читалень“
виладжені фонетикою, от-
же кацапські парохії від-
кинуть їх в гори без нія-
кого надуми і там подишуть
ся читальня Качковського
або коли її ще нема, то на
перекір єп. Хомішинови
буде певно заснована. За-
те в українських громадах
такі статуту можуть деку-
ди зробити своє, о скільки
очевидно не стрінуть ся
з опором свідомих людей.
Тим способом вся акція
єп. Хомішина звертає ся
против читалень „Просві-
ти“ а тим самим поділяє
і в само товариство „Про-
світа“ та в основу нашої,
національної просвітної
організації. І спитаймо:
нащо се? Клерикальна ор-
ганізація між нашим на-
родом — як се виказує
практика — не приймесь,
зате в дотеперішну про-
світну акцію внесесь
замішане, розлад і знео-
хоту, підчас коли кацапи
будуть робити без пере-
шкоди своє і попри нашим
розбитю лише скріплять
ся. І сям єп. Хомішин
явно підпирає найбільших
ворогів нашого народу ста-
раючи ся сям своїм ви-
ступом знищити одну з
найстарших і найбільше
заслужених для просвіти
і культурного піднесеня
нашого народу інституцій.
Его виступ виходить тим
обридливіший, що това-
риство „Просвіта“ є чис-

то просвітне товариство,
яке до ніякої політики
зовсім не мішає ся, до
якого належать усі наші
святченики, та яко-
му навіть єпископ пере-
миский Чехович висказав
прилюдно тамтого року свої
признанє, а се найліпший
доказ, що інтереси церкви
зовсім не наражені в боку
сеї чисто просвітної ін-
ституції.

І мимоволі приходять,
на думку слова з „Вели-
ких Рокочин“ Ів. Франка:
...Що в інших ганьбі знає
Се ми приймемо як хліб насущний!
У інших ревнат; у нас добрак
У інших підлай; у нас старшим
послушний.

У інших скажуть просто, ясно так:
Безхарактерний; в нас лиш: про-
стодушний.

Похорон помордованих в Чер-
нихові.

Сіра земля вкрила в се-
реду пополудни дня 27 го
мая тіла п'яти невинних
жертв, п'яти руських хло-
пів.

Від вчасного вже рана
стали надтягати менші або
більші гуртки селян та
інтелігенції фірами або
піхотою, щоби взяти участь
в сумнім похороннім обко-
ді. Села положені при-
п'ляхах, ведучих до Чер-
нихова, мов вимерли. Хати
позамикані, лиш де неде-
покажеть ся якась ста-
ренька бабуся і стрічає
проїзжих сумним зором,
або появлять ся невеличкі
гуртки малих дітей, в
яких наляканім виді мов-
би інстинктовне зрозуміє
ваги хвилі.

Над шляхами хмари ту-
ману, збитого ногами со-
ток народу.

А народ йшов масами,
з далеких сторін, навіть в
під Зборову. Числять, що
всього народу в похоронах
взяло уділ 15.000.

Були представлені всі
околицні села і сільські то-
вариства „Січ“, „Соколи“,
читальні. Тернопільські Ру-
сини прибули в поважнім
числі, окрім сего приїхали
посли: др. Петрушевич,
Остапчук і др. Вачинський.
Похорон вело 16 святцен-
ників, співали два хори,
а домовина несла жінки
селянки. Убитим зложено
богато вінків, переважно
тернових. Обряд похорон-
ний почав ся під церквою.

По відправі панахиди,
в якій взяло участь 16
святчеників, двигнув ся
величавий, безмежно сум-
ний похід серед співу хо-
ру товариств української
молодіжи „Громада“ з Тер-
нополя. Задля незвичайної
глоти цілі гуртки участни-
ків відривають ся від по-
ходу, спілнувши бічними
стежками, через городи та
громадські пасовища нав-
простець в сторону кладо-
вища. Ще перед виходом
походу з села зібрались в
сеї спосіб кількатисячні
маси народу, який, вижи-
даючи на прихід кондукту,
розставив ся на дорозі, ве-
дучий зі села на кладовище.
Промови виголосили: під
церквою місцевий парох о.
Алексевич, а на цвинтарі
о. Сьвітенький і пос. др.

Вачинський.
Похорон відбув ся в при-
сутності всіх урядників
терноп. староства, що при-
їхали в уніформах під про-
водом старости і одного
урядника намістництва.
Асигнувало 40 жандар-
мів і 2 ескадрони
кінноти.

Підчас похорону улань-
ський кінь, сполоханий спів-
ом вирвав ся своєму їзде-
ви і скочив в учасників
походу. Настала пані-
ка, бо нарід в першій
хвилі думав, що се початок
шаржі. Лиш з трудом удало
ся повернути спокій.

З дальших жертв помер
вночі з дня 27 го на 28 го
мая в тернопільськім шпи-
тали ранений двома кулями
Юрко Гасюк, проживши
37 літ.

Се є вже 6 а жертва.

І се все стало ся за 10
корон! За 10 корон 6
трупів!... Бо рибачий
ревір, до якого належить
і село Чернихів, внареду-
вав граф Коритовський за
цілах 10 кор., словами:
десять корон!...

Питане, чи галицькі вла-
дики і тепер поспішають ся
видати посланіє?...

Ювілей цісаря Франц Йосифа.

По причині цісарського
ювілею горстка шляхти
уладила 12-го с. м. у Від-
ни так званий ювілейний
похід, в яким брало уділ
кількасот тисяч людей,
поділених після країв та
історичних подій на різні
костюмовані групи. Старий
цісар слабий і немичний
боронив ся руками і но-
гами проти сего „обходу“.
Напраний однак двора-
ми, на яких знова від-
повідно „впливали“ усякі
готельники і купці — зго-
див ся наконедь на сю
гецу. І пішли в сьому
поході передовсім різні
групи народів, замешку-
ючих Австрію в своїх на-
ціональних костюмах.

Ся забава в народову
менажерію австрійську ко-
штувала многі мільони.

Річ зовсім природна, що
в сему поході не забракло
і богоспасаемого пашалику,
Галичини. Цілу Галичину
репрезентувало в поході
краківське весіле.
Шляхтичі і шляхтянки по-
перебирали за krakusów,
музики і весільні гості
(крім жида з фляшкою)
взяли уділ в виставі. По-
сім доперва „kawalegus pa-
godowa“, — се вже була
сама шляхта і їх економи.

І їхали так перед ціса-
рем, грали, веселили ся.

А старий погадає: Но,
но... Тільки кричать, що в
Галичині біда, що з на-
роду стагають сему шкіру
за податки, а то все пре-
цінь брехня. Усіх, що тут
бачу з Галичини черева
пуваті, губи як на показ,
коні аж вилискують.

І питане, чи старий ці-
сар доглуває ся, що все те
блїхтр, брехня, облуда. Що
усе те, що пересунулось
перед його очима 12-го с.

СПРАВИ „СОЮЗА“.

Отець духовний „Союза“:

О. Стефан Макара, Phone 46-12
11 May St., Ansonia, Conn.Головний Уряд „Р. Н. С.“ на
роки 1906-1908.

Председатель:

Константин Карів,
140 Essex St., Jersey City, N.J.

Місто-председатель:

Іван Парильяк, Terryville, Conn.

Касієр:

Алексій Шармонь,
524 Pine & Franklin St., Shamokin, Pa.

Секретар фінансовий:

Семен Ядловський,
Box 76, Jersey City, N. J.

Секретар рекордовий:

Геодозій Лабовський,
Box 76, Jersey City, N. J.

Радні:

Т. Талпаш, Shamokin, Pa.
Лев Моніта, Lansford, Pa.
Михайло Бвля, Holyoke, Mass.
Матій Семенюк, Sayre, Pa.
Ф. Подивка, Hazleton, Pa.

Контрольна Комісія:

Л. Левицький, Shenando h, Pa.
Оскар Стеткевич, Shamokin, Pa.
О. Калабуза,

91 S. Washington Ave. Scranton, Pa.

Головний організатор:

Семен Ядловський,
Box 76, Jersey City, N. J.

Вступайте до Союзу!

„Союз“ — одинок а русько народна організація в Америці.

Приймає членів від 1 року до 40 літ життя.

Вступне після літ.

СОЮЗ ПЛАТИТЬ:

В разі смерті члена класи „А“ (після смертної) \$1000.00,

В разі смерті члена класи „Б“ (головиноу посмертного) \$500.00

Посмертне за жінку або мужа члена класи „А“ 400.00 дол.

Посмертне за жінку або мужа члена класи „Б“ 200.00 дол.

Посмертне за діти від 15.00 до \$300.00.

В разі утрати: а) обох очей міг або рук \$1000.00,

б) одної руки, ноги або ока \$200.00.

Сли отець родини в шпиталі божевільних, Союз платить що року родині \$150.00.

Хто хоче вступити до Союзу, мусить вписатись також до братства, яке належить до Союзу.

Вамне

для П. П. Секретарів
Р. Н. Союзу

Повідомляю раз на все, що всі гроші належачі до класи Р. Н. Союзу, посилає ся так: на money-order-ax або чеках випає ся імя Alex Sharshon, Shamokin, Pa. Далше так записаний money-order або чек не посилає ся до Голов. Касієра, але wraz з вказаними до Голов. Секретаря. Головний секретар опісля відсилає їх до Голов. Касієра.

С. Ядловський,
Голов. Секретар.

Читайте!

На підставі ухвали Конвенції „Союза“, кожде братство приналежне до „Союза“, повинно дати отсі книжки:

1) Книжку членів (іменослов).

2) Книжку місячних складок.

3) Книжку Казову і протоколи.

Ці книжки повинно кожде братство заслати 5 доларів до класи „Союза“

Посмертні вісти.

Грозьо Антін член Р. Н. Союзу від 29 Rhone, Pa. помер 29 мая 6. р. Небіщик походив з Галичини села Завадка риманівська пов. Сянок.

Бурка Теодор член Р. Н. Союзу від 139 Oil City, Pa. помер 25 мая 6. р. Небіщик походив з Галичини села Вороблик шляхотський пов. Сянок.

Вічная пам'ять.

Рух

відділах Р. Н. Союзу.

MONESSEN, PA. брацтво сьв. І. Крест. від 62 подає до відомости всім Русинам тутешнім і в околиці, що Бр. приймає нових членів в місяці Юнію і Юлію до Брацтва без вступного, а до Союзу після Статутів

Мітинги відбувають ся в кожну 2-гу неділю по 1-шій в Церковній Галі точно о 2-ій годині по полудні.

Василь Сивик секр.

PITTSBURG, PA. бр. сьв. О. Николая від 53 подає до відомости, що в місяці Юнію приймає нових членів без вступного. Адреса нового секретаря звучить: Jul. Bereznickij 725 Carson Str. S. S. Pittsburg. Pa.

Ю. Бережницький секр.

WILKES BARRE, PA. бр. сьв. О. Ник. від 99 повідомляє всіх членів, що в місяці червню, в першу неділю по 15-ім відбуде ся квартальний мітинг. Невиявивши ся член заплатить 50 цнт. кари.

М. Годовань секр.

LEINSENGER, PA. бр. сьв. Ів. Хрест. від 59 повідомляє всіх членів, щоб явили ся на піврічний мітинг дня 21-го юнія 1908. Котрий член не появить ся, буде караний після статутів.

Іван Фариняк, секр.

BROWNSVILLE, PA. Бр. сьв. П. і П. від 6 подає всім членам до відомости, що піврічний мітинг відбуде ся 28 юнія с. р. Справозданє касове. Невиявивши ся член заплатить 50 цнт. кари.

Михайл Бенца, секр.

ST. LOUIS, MO. Бр. сьв. Арх. Михайла, від 14 подає до відомости всім членам, що квартальний мітинг відбуде ся 21. Юнія с. р. в церковній галі. Початок о 1-ій годині по полудні. Невиявивши ся член заплатить 25 цнт. кари.

Михайл Риджик, пред.,
Стефан Макара, секр.

ПЕРШИЙ ВЕЛИКИЙ БАЛЬ устроє Бр. сьв. Йоана Хрестителя, від 16 в Ньюарк, Н. Дж. на дохід Братства. Баль відбуде ся на 25 Юнія 1908, в четвер на галі в Плікайтиса 103 Jackson Str. Початок о 5-ій годині по полудні.

Запрашаємо всіх Русинів і Русинок місцевих і з околиці. Вступ 25 цнт. За добру забаву ручить ся

КОМІТЕТ.

McADOO, PA. бр. Покр. Пресьв. Богородиці від 7. повідомляє, що піврічний мітинг буде дня 21 Юнія в галі церковній. На той мітинг кождий член має ся явити, бо в протівнім разі чекає его кара після статутів.

А. Катітула пред.
П. Руфун секр.

HOLYOKE, MASS. бр. св. Ів. Хрест. тід 52 дає до відомости всім членам що дня 21 с. м. відбудєсь піврічний мітинг в Hibernal Hall, на котрий кождий член безумовно має явитись точно о годині 1-шій по обіді.

М. Беля пред.

ДРІВНІ ОГОЛОШЕННЯ

Як пошуковани знакомих, оголошення балів, представлень, сходів і т. п. друкуєм в „Свободі“ по ціні одного цента від слова за оден раз. Гроші треба присилати наперед.

ТЕАТРАЛЬНЕ ПРЕДСТАВЛЕННЯ

„Знімчений Юрко“ відбуде ся дня 4-го юлія в Columbia Галі в McAdoo, Pa. Заходом Руского Аматорского Кружка в М. Аду.

ОСОБИ:

Чорновус, господар п. С. Поступак
Доця, его жінка п. А. Шківір
Юрко аліментий. Их син п. А. Капитула
Елена, сестра Юрка п. М. Баволук
Ресний п. С. Радчук
Вислужений жовнір п. І. Барнасович
Війт п. Н. Режнік
Циган п. П. Шерст
Семен п. С. Кравчук
Радний п. В. Лявун

ЧАСТЬ II.

1. Деклямація — п. С. Поступак.
2. „Соколи, Соколи“ — хор.
3. Деклямація — п. А. Шківір.
4. „Вчера в дугах гуляла“ — хор.
5. Деклямація — п. А. Капитула
6. „Над Галичем асна зоря“ — хор.
7. Деклямація — п. А. Мацко.
8. Хор: „Ще не вмерла Україна“.
Початок о год. 7-ій вечером.
Запрашає на се представлєне усіх Русинів і Русинок з міста і околиці.

Комітет.

ПРОГРАМА

дитячого концерту з представлєнем театральним:

СЬВ. НИКОЛАЙ НА РУСИ

в гр. кат. парохії з Шенандоа, Па дня 3 і 5-го Юлія 1908 р.

1. Вступне слово..... о. Левицький
2. Сей деє, псалом Бортнянського, Хор мішаний
3. Рідне руске слово (декл.) Мит. Ярома
4. Родимий краю (дуєт) Мит. Ярома і Анна Шубяк
5. Русин же я Русин..... Теодор Цупак
6. Ціасть нам Боже..... Хор мішаний
7. Зауленька (декл.)..... Анна Шубяк
8. Сьв. Николай на Руси
9. До труда (декл.)..... Марія Сенко
10. Чого нам треба..... А. Мороз
11. Щезай пиятико (декл.)..... Гр. Демченко
12. Многолітствіє..... Хор мішаний

Початок о годині 7 і пів вечером в галі церковній. 2-25

ДЕ Є

Петро Блаживський, походить з Росії села Чехолів, губернія Волинська. Перебував в Попівлі, Па. Его родичі прислали ему гроші в сумі 72 доларів з краю. Хтоб знав о нім або він сам, найзголосить ся на адресу:

John Promowicz 2-25
830 Centre Str. Pottsville, Pa.

ДЕ Є

Василь Федяшин, з села Заланива повіт Рогатин. Два роки як виїхав до Америки і позістав в Нью Йорку. Хтоб о нім знав, або він сам нехай зголосить ся на адресу:

Василь Кучмій
8 Casuell Certt,
Rochester, N. Y.

ДЕ Є

Анна Ярош з Козар, повіт Збараж, Галичина. Пошукує її брат. Хтоби о ній знав, або вона сама зволить зголосити ся на адресу:

Tomasz Yanosz
Box 68 Cliffwood N. J.

ДЕ Є

Муж мій, Фелікс Ліпінський. Утік в минулїм році від мене (1 марта) зіставляючи мене без жадних средств. Числив 22 літ, родом зі Львова, з Галичини. Хто би о ній знав, або він сам, нехай зголосить ся під адресою:

Анна Ліпінська
319 E. Houston Str.
New York, City.

ВАЖНЕ!

Церков гр. кат. сьв. о. Николая в Форд Сіті Па. має з нов свого сталою священника. Просить ся всіх Братів наших з околиць прийзів звертати ся в всіх духовних потребах на адресу:

Rev. Alexander Pawlak
Fort City Pa, Box 2.

ІСПИТОВАНИИ ДЯК

пошукує посади. Викаже ся добрим свідомствами.

John Huculak
20 Amherst Str.
Manchester, N. H. 23-25

ПОТРІБНО ДЯКА

з Угорщини. Услівя: гарний голос. Зголосувати ся до:

Rev. A. V. Kaminsky
98 Belmont Ave. Newark, N. J.

Січинський!

Картки і листовий папір з портретом Січинського мєстника кривд українського народу замовляйте у

А. Buchak

252 Broome St. New York City.

Штука 3 цнт. 12 шт. 30 цнт. менше як 12 шт. не висплату. Дохід призначений на хлопський фонд.

Дісталисьмо з Москви свіжжу посилку:

Чай Воткина і Синів, в 1, 1/2 і 1 фунтових пачках в ціні по \$2.00 за фунт. Правдивий російський чай, найліпшої якості, оригінально упакований по 50 цнт. за фунт. Обеталюнки на \$1.00 і висше доставляють ся нами до хати.

Е. Kohan

Old Japan Tea Store
2980 Third Ave., Bronx
New York.

Народне віче в Скрентон, Па.

По москвофільсько-мадяронським вічу а властиво „конгресі духовнім“ дня 23 мая 1908 р., яке мало на цілі понижити руського Епископа в Америці перед конвенцією „Соединенія“, щоб засліпити там очі делегатам і далше панувати кильком чорносотенцям в Соединенію — рішили скрентонські Русини скликати народне віче і запротестувати против тах лайдацтв які діють ся на американський Руси.

Віче назначено на 9 с. м. о 6 1/2 год. вечером. По причині великого дощу не розпочалось однак в означенім часі але доперва о год. 8 1/2. Помимо непогоди прибуло народу до п'яток соток. Зі запрошених священників прибули о. Дмитрів з Northampton, Pa. о. Пристай з Mc. Adoo, Pa. і о. Гривнак з Olyphant, Pa. Угорські священники не прибули мимо запрошеня а о. Ладомірський не був навіть ласкав на наше запрошенє відповісти. Прибув на віче також хор чистальні з Taylor, Pa. під проводом д. Збудовського і відспівав килька гарних пісень таж перед вічем як і по вічу.

Віче отворив предіда-тель комітету галицьких Русинів д. гр. Мрикало і приступлено до вибору президія. Предідателем зістав вибраний одногосло-д. Петро Кірилюк а секретарем д. Василь Гришко.

Предідатель зазначивши в килькох словах ціль віча і его вагу уділив голосу Вп. о. Пристайови. Сей в більш як одногодинний свій хороший, простий, ясний, для кожного зрозумілий промові висказав та представив народови невідраді відносини наші на американський Руси, а відтак виказав підлу роботу

Не купуйте фарми, доки не порадитесь нас.

Масло на продаж:

1. 110 АНРІВ коло Saratoga Springs, N. Y. 40 акрів орного поля і 70 ліса в будинками, котрих дахи потрібують направи. Ціна 600 доларів готівкою, або 300 в гори і 400 на сплату.
2. 300 АНРІВ в Верджині, недалеко Ричмонд, а того 40 орного поля, оферсованого; пасовища на 100 штук худоби; ліс; сад; хата з 4 комнат, стайня, шоп; меля від школи і стору. Ціна 700 в гори і 1000 на сплату.
3. 177 АНРІВ недалеко Ричмонд, Верджинія. 35 орного поля, ліс, пасовища, ліс ві 100 дерев, хата з 6 комнат, стайня, курник, шоп. Ціна 400 готівкою і 900 на сплату.

Крім повисших фарм маємо на про-пам тисячі других в 16 стейтах Злучених Держав.

Если котра з оголошених фарм подоба-сь Вам, сейчас напишіть, коли хочете поїхати фарму оглянути, бо ми мусимо бодай 6 день наперед повідомити нашого агента, щоби Вас стрітив на дні і фарму Вам показав.

Що тиmia сголошуємо нові фарми.

JNO J. ARDAN
Purcell House. WILMINGTON, N. C.

„чорної сотні“ та причину за для якої деякі безличні люди, не винимаючи і священників, виступають против нашого Епископа. Се не були голословні фрази але кождий висказ був так уаргументований, що в правдивість слів мусів кождий повірити навіть і Угорщани, котрі були збаламучені такими Яцковичами, Шепеляками, Лежінськими і иньшими. По сім забрав голос Вп. ю. Дмитрів та доповнив попередню промову і щоби віче зробити оживлєнем давав поясненя в ріжвих справах про котрі питались вічевики.

По сім д. Югас предетавив справу скрентонської парохії. На се відповіли оба висше згадані священники завзяваючи нарід до згоди, до єдности, до мирного життя, звертаючи увагу, на клич „в єдности сила“, пригадуючи, що не повинні ми звертати уваги на границю котра ділить Русинів угорських від галицьких а повиннісьмо пам'ятати, що ма діти одної матери Руси, що ми всі брата во Христі тож і провини повиннісьмо прощати як прощає брат братів.

Нам потреба подати братави своему руку до згоди а коли б він єї відкинув то наша совість буде чиста а гріх спаде на него. Ідучи за покликом сит Вп. отців нарід охотно зго-дав ся на се і за пропози-цією о. Дмитрова вибрано комітет до котрого увійшли: Започотний Йосиф, Грущеляк Василь, Югас Михайло, Гойдиш Василь і Мрикало Григорій. Сей комітет має удатись до уряду парохіального і пред-владаючи свої бажаня дати почин до згоди.

З тої причини, щоби між народом неходили ріжні мияльні поговірки та щоб непришло до якихсь непорозумінь постановлено, щоби до сего часу док від-несени в парохії не улагодять ся, в всяких справах і потребах духовних нарід відносив ся до комітету а властиво до предідатели того комітету д. Михайла

Югаса а сей буде вєста пертрактації зі священ-ником.

Не бракло на вічу і чорносотенних висланників. І оден з таких, старенький та глупенький хотів конче викликати бучу, а не знаючи в який спосіб почати, питав, що ми властиво є? Чи католики, чи кафтолики? Вп. о. Пристай дав ему на се, як сам сказав, вдоволяючи розправу і старенький сваток пішов далше за-кроплювати свою хури-ську душу.

Предідатель дякуючи Вп. отцам за прибуте на віче та хорова з Taylor за се, що і в непогідний час прибули та дали спрмогу потішитись нам усім нашими милами — гармонійними піснями — з заязом до лучности та постійня за свою св. справу, за свою народність, замкнув віче.

З соток грудей рознес-лись теиер наші милозвучні гамни: „Ще не вмерла Україна“, „Не пора, не пора“, а могучі звуки їх добарались до глубини душі кожного присутного та вибивали незатерте п'ятно і мов струя електрична зворушували кожного.

Признанє належить і народови за се, що мимо зливного дощу явив ся так чисельно на вічу як рівне-що своїм поведєнем а і заінтересованєм дав дїаз, що понав добре вагу ціль віча, як рівнож даж запо-руку, що і на далшй спра-ва так церковна і на-родна не буде ему боїтня та що зуміє постояти за свій обряд, за своего Епископа та за свою народність. Коли так станеє, сьміло не звертаючи очей до землі, будем могли ворогам своїм сказати: „Правда все го-року“.

При кінці звернуєсь еще раз до всіх галицьких Русинів з просьбою, щоби у всяких справах звертались до вибраного комітету. Не-хай не буде вільно нікому від сего відтягнутись. По-кажм, що ми на вільній землі Вашингтона потрафим, з'уємемо утримати в своїх рядах карність та що більше і солідарність. Не-хай кльчєм нашим буде: „Хто не з нами — против нас“.

Українець.

СМІХ І СЛІЗОЗН

або

„Вавилонське столпоборство“
в Скрентон, Па.

(Ковчезь.)

Гаспадин Угрин
репетує.

З'являється на сцені Угрин й відразу по своєму звичаю яко поклонник російського кнута, починає махати пальцем до народу. Починає кричати по-словацьки, що він є Угорцінин й Угорці повинні бути з ним за одно. Кричав ще: „Я є президент нашого славного (колишнього то було) „Соединенія“, а проти Епископа Ортинського, бо він не з Угорщини і робить партію. Щось кричав про Угорського Епископа й де чого багато, але без толку і за се не варто навіть оповідати. Нарешті довів до відомості народу, що буде говорити „наш славний редактор від „Вістника“ гаспадин Жаткович“.

Жаткович варить
горох з капустою.

Він почав так: „Епископ Ортинський приїхав до Америки і почав закладати свої штори (це хвальний Жаткович редактор органа гр. кат. Соединенія так називає церкви Божі). Ортинський є фанатик. Ортинський без жадної власті. Він не дієцезальний Епископ, а відтак не є Владика. У нього нема жадних документів (так наші хруні брешуть! Авт.) Хто є Ортинський? — Він є паскуда!“

Коли се гаспадин Жаткович сказав, то нарід захвилювався й почав кричати до нього: „а чим ти докажеш?... де факти на твої слова?... Не бреші!“ й т. п. На нарід Угрин з Ко. почав кричати, кажучи, що се радикали зупиняють Жатковича. Але де там вважались би радикали, коли коло дверей в „галю“ вартів стоять й впускали тільки „своїх“. Счинився страшенний крик, свист в галі. Жаткович кричить: „Та ви ж ганьбу собі робите, що не хочете мене слухати... Прошу о слово... 2 минути... ради Бога... та ви не були, коли так, ніколи на зібраннях... революція... модуляція... українці на конференції... Ви будете щиро русескими греко-католиками...“ Але народ його не слухав, не звертає уваги на його плач та домагається, щоб хто другий говорив. „Ми прийшли сюди не одного Жатковича слухати, ми знаємо його з „Вістника“. Й ми чогось сюди прийшли!“ Встає молодуха Шепеляк й задає всім ганьбу за те, що не хотять слухати гаспадина Жатковича. Каже, що у народу мало є делегана (??) Шепелякови народ кричить: „сідай сомар!“ Він ще де-що своєї співає, але йому знов кричать: „та сідай-же сомар, коли тобі кажуть!...“ Щось ще спомінував Жаткович за Філадельфію та кураторів, за 5 прц — та й сів бідолаха й носив

повисав, бо майже весь нарід його не хотів слухати.

Після „славного“ гаспадина Жатковича говорив якийсь Кадонь з Пассейку. Він сказав, що нарід не хоче Епископа „від востока до захода, від полудня до сходу“ — й зник. За сим Василь Мадко, молоденька особа з Угорщини. Він щось плів про Епископа та про його пакташку; певно завважував з якої шкіри і чи коштовна. Народ сим не задовольнявся й... знявся знов невгомний крик. Коли трехи втихомирилось, то встав якийсь один і почав велявати „тройцю“: чого ви, народ, не хочете слухати гаспадина Луцка, гаспадина Жатковича та гаспадина Угриня, деж „славні“ люди. Ви знаєте як було раніше, поки не було Епископа: ми сиділи тихо й тихо платили колекту, не знаючи зовсім, куди вона й на що йде. А тепер бачите, що робить ся! Бг-ме, що Луцка та Жаткович, та гаспадин Угрин не брешуть. Давайте, зробимо революцію, щоб аж загризло в Римі!“

Луцка смішить
нарід.

Луцка благає нарід, щоб він був розумніший ніж є та слухав його; забув бідолаха, що сам сказав „ми добре виховані“ (він мав рацію сказати так, бо ніхто певно на вічу не сидів стільки по криміналах за найзвичайнішу крадіж, що він). Щось говорив про 22 на 1000 — має бути певно, 22 москалі на 1000 українців. Потім заявив перед народом, що й він „велико мученик“ за народ в Галичині, бо й його арештовували (але тільки за крадіж і розбиване століків) й провадили до лакопу. Далі каже: „що, може не вірите? — Вігме, що кажу правду... (в народі знявся сміх). Коли нарід від сміху втихомирився трохи, він і каже: „Чи ви хочете, щоб вислати до Риму протест супроти булл, а опісля того погодитись з Епископом Ортинським? Кажіть по правді — хочете вислати протест?“ (Нарід весь до одного скричав: „Хочем, хочем!“)

Жатковичови така відповідь не подобалась і він лізе на перед, за ним Угрин і Глупай. Глупай ввідується у народу по словацьки: „чи ви хочете булла?“ (Ні, не хочем! — відповів народ).

Луцка заганьбився, здурів зовсім і сів; Жаткович звидується у народу: „чого ми прийшли сюди?“ (Відний „редактор“ зовсім вийшов з глузду). Епископ покровитель 20 церков, які на нього записані. Митвердо-русеса! З Римом ми нічого не маєм, так? (Ніхто не відповів). Ми повинні належати до православної віри... Почувши про московське православ'я, старий сивий дід почав на гаспадина „редактора“ кричати, за ним весь нарід кричить...

ціле пекло здійнялось. А гаспадин Жаткович ні в сик, ні в тих, сховався в кутку, мов той кіт після зробленої шкоди.

Борух в майнах за
лебра, а Угрин за
біскупа.

Скрізь в галі нанує крик та галас... Давлюсь... на сцену лізе звірятко що вабить ся Борух-ізраїль. Воно й каже: „сідьте всі, то буду щось говорити, а докіл не сідете, то не буду говорити“. Дехто сідав, а більшість стоїть та галасує. Коли троха втихомирилось, Борух з'явився з якимись паперцями в рученятах. Зобачивши його нарід почав кричати: „що ми будем слухати отрока — най іде до майнів“. Знявся знов страшенний галас... Борух сідав, встає знов, стукає ногами, руками о стіл... З'являється Угрин і гримає на нарід: „чого ви не даєте ні одного слова сказати Борухови? Ганьба вам!“ — Народ кричить: „Угрин за біскупа і буде все — орай!“ Галас від сього ще більший знявся в галі. На сцені стоять Угрин, Жаткович та Луцка, а Борух тимчасом згонює свою зізість на столі, бо лупить по ним невтомимо руками, мов би зважувачись розбити його на шматки. Де хто почав з галі втікати, — бо бійка була неминуха: Прихильники „наших“ баламутів кричать: „Поліцмана сюди! Поліцмана...“

Поки поліцман з'явився то наші проводирі, гаспадини баламути, бігають по сцені, не знаючи, де й подітись. Так то нарід по совісті й по правді боронить свої права й своєю прадідню Сьв. Віру.

Нарешті в дверях з'явився й поліцман в своїй шапці й з палкою в руках... Бідолашне „віче“, до чого дійшло, „довічувалось“? Зобачивши поліцмана, наш „біскуп“ Угрин став почувати себе гірше й вилізши з кутка, „преобразився“ перед народом, знявши до гори свої довгі руки; стільки замісто Мойсея та Іллі були коло нього: праворуч Луцка, а ліворуч — Борух. Борух й почав читати по тиху своє „Постільне Заявлення“. Народ властиво його не слухав, а бесідували один з другим. Коли Борух запитав у народу, чи хотять мати Ортинського за свого Епископа, то нарід кричав: „Най буде Епископ Ортинський!“ Правда і проти нього кричали, але лиш самі проводирі — баламути. З Майфільда, Па. було більше 10 чоловіків, тих що перейшли до Московського „православ'я“, і отже лиш вони з проводирами баламутами й кричали супроти Епископа Ортинського, а решту, майже весь нарід був прихильний до нього. Сі-ж Майфільдчане й про московське кнута-славе плели на сів „вбчу“, але нарід проганяв і не

хотів їх слухати. Там то Угрин з Ко. й не хотів по передню всього перевірити повномочія делегатів, хоча кілька раз нарід сього домагався. Баламутах не хотілось викинути з галі кривославних. А відтак московське шахрайство само на них пістило ся. Віче, се було ціле фіаско, невдача, неначе москаль у війні з Японом. Жалко було дивитись на проводирів: вони ж весь час навертали по тихеньку нарід до московського кривослав'я, а нарід так недбало відкинув від себе всі їхні заходи й заміри й уперто казав, що буде триматись того, чого тримались їхні діди та прадіди. Жалко мені проводирів — знемоглись, дістали ганьбу а все ло без жадної для них користі. Утіштесть небораки не плачте, може москаль змилюється над вами, та дасть вам салдацького сухара та рубля з Миколаєм головою.

Борух ще подав до відомості народу, що членами в якийсь комітет в Бродоку вибрані: Іван Угрин, М. Грицько, М. Мадко, П. Джмура, І. Шепеляк та Войтович. Але опісля в „Правді“ я вичитав їх аж 8 й між ними Варга, якого зовсім ніхто не вибирав). Тепер — каже Борух — обрані за якихось членів: Іван Шміт, Борух, Вас. Фекула, Дм. Вандзілак та Луцка. Народ звідав ся у нього „а хто-ж їх вибрав, ви самі чи що?“ і цілком не звернув на се уваги. Василь Фекула, в окулярах, хотів щось казати бо виліз наперед, але народ його прогнав з перед своїх очей. Відний Фекула! Думав всю „премудрість“ вишкребти зі своєї голови, а тут тобі на — нарід сказав „скиду!“ Деж так кривдити такого побожного чоловічка як Фекула? Шкода мені стало його. Борух ще прочитав свої власні телеграми з Пассейку (3) і Луцкові від „Правди“. Правда ще одну й від Скрентона „келіграму“.

На ріках вавилонських тамо сідомом і плакахом.

Нарід уже давно не слухав проводирів й здивовано один другого запитували, чого се їх сюди затягли Угрин з Жатковичом; хіба за для того, щоб слухати отрока Боруха, чи що? А Угрин тим часом щось невгомно верещить, певно на вітер, від задоволення, що його обрали за біскупа. На прикінці (1/6 год.) сказав він: взаумітьтеся та слухайте, бо ще дуже багато є роботи, а часу маємо дуже мало... Тепер підпишіть ся що були на вічу та скиньте по кілька центів — треба заплатити за „галю“, бо я-ж з Жатковичом не буду за неї платити... А потім будемо далі кінчити „конгрес“. Почувши се, нарід ще більше почав гомоніти можи собою, потім понаді-

вали капелюхи і „гуд бай“ — посунули всі в галі на стріт, а звідсіля на діло й... у своаси. Лишилися в галі тільки ті, що скликали „вбче“ й почали підписуватись разом з московськими Майфільдчанами. От така то комедія скоїлась, а ще на неї приїхав нарід з далекіх сторін!...

На чім все се скінчилось то нікому не відомо. В чім тут можна було бачити, що се церковно-народний „конгрес“ — то хіба з того, що нарід побачив Скрентонського поліца. Та ба, тут були й церковні представники, духовенство: Сьвященник Обухкевич з Simpson Ра, його дако-учитель Гальчик, дяк учитель Юрко Павлус з Оліфанту й Пістух дако-учитель з Фор Сіті. Треба звернути увагу й на самозванних делегатів з Філадельфії: Василя Гамавкова та І. Варгу, які прибули сюди без жадних повномочій, зо своєї охоти. Ще на сів „вбчу“ пропонувалось вибрати делегатів до Риму в справах булл та Еп. Ортинського, але нарід здивовано тільки дивився на сю комедію, яку утворювали проводирі, баламути народні.

Вийшло все так, як і можна було ждати: самі собі проводирі зробили „віче“, самі ставали супроти Епископа, самі й ухвалили за делегатів до Риму: Гаспадина Угриня, Луцка В. Фекула, отроків: Шепеляка та Боруха — ізраїля. Певно задумують висьвятити в Римі на дієцезального та правомочного біскупа Гаспадина Угриня, обраного на сів „вбчу“. Але хто буде ладувати на карі вуголь в майнах, коли отрок Борух поїде до Риму?

Шкода, не буде лебра. Опісля сеї комедії всі сі баламути разом з духовним вітцем Обухкевичем і дякоучителями пішли до „Скрентон гаву“ закріплювати свої душі й помастити свої попусти горлянки. Тут вони просьпівали „купно“ — на ріках вавилонських сідомом і плакахом“ в Скрентон гавзі, бо народ пішов з галі й не знаєм на чім скінчилось. Тільки на дні можна було бачити повертаючий до своєї господи, здивований з сього „конгресу“ народ.

Н 99
Сиділи-б поділі баламути по своїх „готелях“ — сальонах — та й не мордувалиб народа, наражуючи його на втрату. Все одно, по їхньому не буде, а так буде як народ скаже, бо глас народа — глас Божий! Того ніколи не буде, щоб народ пішов до московської каз'яноної віри. Хоч лусніть баламути а нарід вас, Юди, зрадники та павки народні не послухає, а буде триматись тої Віри, яку визнавали їх діди та прадіди і за неї кров свою проливали. Кнута-славе московське нашому народови, русинови, протівне — бо там місто Гос-

пода Бога, вславляють кнута расейський та цісарів зі всього світа. (крім японського). Ви о сів баламути проклятуці, ще раз переконались в Скрентоні. Народ сказав: свою волю! Дріжіть неситі! Робіть сичим скорше московськими попами, скиньте з себе воню московську й... лишіть працюватий нарід в покої, не баламутьте його, бо за даремно ваші турботи! А ви гаспадине Луцаку на що так бесовістно брешете в своїй „Правді“ про скрентонське „вбче“? Та хіба ви хоч слово правди наляпали? Я вам, гаспадине „редактор“ посовітую так: живіть і пишіть по правді, то по правді й очі ваші вилізуть. На прикінці ви, гаспадине, нагло кажете: „що тепер на це скаже біскуп Ортинський?“ А я вам скажу за Епископа, що він плюне на вашу брехню й крутарство. Але що ви, гаспадине, Романе Сурмачу Луцкаку скажете на се питання: „Чого ви з побожним Васильом Фекулою й отроком Борухом їздили в Нью Йорк до московського біскупа, кривославного Платона та до шпига Хотовицького? Признайтесь по правді! Відповідьте, зрадники народні, чого ви їздили до московського біскупа, на яку нараду?“

Відповідайте — народ же вашої відповіді!

Грицько Чалий.

РАДА щоденна українська політична, економічна і літературна газета (рік видання третій).

Напрямом газети є партійний, демократично-поступовий.

Власні кореспонденти в столицях і по всіх значиміших містах України.

Безплатний додаток на р. 1908: **Т. ШЕВЧЕНКА „КОЗЯР“**

останнього нового повного видання під редакцією В. ДОМАНИЦЬКОГО, у яке входить новонайдений творець поета, ще ніде не друкований.

Коштує „РАДА“ з приставкою і пересилкою на рік 6 дол.

Шіріші відомості і пробні числа надсила дурно. Адреса Редакції і головної контори: у Києві, Велика Підвальна вул. д. 6, біля Золотих Воріт.

Редактор М. Павловський. Видавець С. Чикаленко.

ФАРМИ НА ПРОДАЖ!

256 акрів, дім 8 кімнат, стодола, стайні, сад, керничка коштує 2 600 дол.

176 акрів, дім 6 кімнат, сад, ліс і поле, ціна 1 400 дол.

61 акрів, дім 6 кімнат сад 700 дол. д. 42 акрів, стор, дім 9 кім., великий сад, стодола, стайні, ціна 3 300

46 акрів, дім 4 кімнат, стайні, стодола, сад 700 дол.

260 акрів, дім 5 кімнат, 200 овочевих дерев, ціна 3 200 дол.

98 акрів дім 9 кімнат, усі будинки 30 овочевих дерев 1 200 дол.

110 акрів, дім 4 кімнат, сад 1 300 дол. 50 „ „ „ „ „ 700 дол.

106 і пів акрів, дім 6 кімнат, сад 700 дол. 12 акрів, дім 4 кімнат, 40 овочевих дерев, ціна 800 дол. 23—35

Усі ті фарми лежать в стейті Вірджинія і мають поле, ліс і овочеві сади. Голосят ся о бльшій відомості до:

JOHN JELINEK

1116 Pine Way Braddock, Pa.

ВЕСЕЛА КНИЖОЧКА, з багатьма образками. Містить в собі гумористично-сатиричні епіграмки Чалого і стихів з творів С. Руданського. Се друге, збільшене об'ємом, видане. Хто хоче насміятись і зацікавити до читання других, нехай пришле 35 цнт. на адресу:

Swoboda,

184 Hudson Str., New York

Книжки

які можна дістати в складі книжок „Свободи“:

Америка15 ц.

Англія та пустельнік і т. і.15 ц.

Біблія велика2 дол.

Борба клас і чому робітники організують ся15 ц.

В Старім і Новім краю.....25 ц.

Гріхи мільйонерів і т. п. С. 7.....15 ц.

Дещо з історії православної місії в Америці10 ц.

Дещо про звір'ята30 ц.

Дві левади і т. п. С. 5.....15 ц.

Дорога любови, то Божа дорога. С. 615 ц.

Драгоманів25 ц.

Емігрант15 ц.

Жовнір10 ц.

Журавлі10 ц.

Житє Ісуса Христа1.50 дол.

Житє зарібки, організації і т. п. в С. О. Л. казах.....15 ц.

Земельне питан15 ц.

Зуб за зуб10 ц.

Казки про Жидів15 ц.

Історія Руси з образками10 ц.

Капітал і праця15 ц.

Книжка Рахункова50 ц.

Казки про Жидів15 ц.

Марія10 ц.

Многострадалий народ, огляд історії українського народу20 ц.

Навернений Грішник20 ц.

Народний рух австро-угорських Русинів15 ц.

Новий Завіт2 дол.

Образки і загадки10 ц.

Оповідання15 ц.

Оповід. про задріх богів.10 ц.

Про відступництво від рос. православ'я10 ц.

Про нутро землі25 ц.

Підземні скарби25 ц.

Покуса10 ц.

Псалтир1 дол.

Релігійні віровання старинних народів20 ц.

Розмова Поляка з Русиним10 ц.

Смерть10 ц.

Стародавні казки та оповідання15 ц.

Степові люди15 ц.

Страйк20 ц.

Стріляй на смерть, робітничая драма15 ц.

Товариска ворожка15 ц.

Унія в Америці20 ц.

Хто з чого жне15 ц.

Які то є люди на землі, з 20 образками50 ц.

Як мужик ходив до царя правди шукати15 ц.

Через кордон15 ц.

Якої нам треба науки5 ц.

Руско-англійський тлумач60 ц.

Польско-англійський тлумачбо15 ц.

Коліди15 ц.

Молитвенники в красній оправі

Бог Надежда моя2.50 дол.

Хліб Душі2.50 „

Druh Duszi1.50 „

Druh Duszi (в знич. опр.)75 ц.

Молитвенник малий1.50 дол.

Вінець1.50 „

Зборник2.30 „

Також можна дістати:

Книжочки колекторські церковні10 ц.

Книжочки братські10 ц.

Метрики хрещення3 ц.

Метрики шлюбні3 ц.

Метрики смерті3 ц.

Помиянки померлих душ10 ц.

Пишіть на адресу:

Swoboda,

184 Hudson Str., New York, N. Y.

Фарми!

Тепер одинока нагода прийти і оглянути наші Wisconsin-ські фарми та побачити буйно ростучі вібіки. Ми маємо хороше землі в польських колоніях. Понад 500 польських фермерів тепер на наших землях. Всі наші ферми — єуть близько міст, де є робота та близько польських католицьких костелів і шкіл. Земля глибока єсть добра до легкого вичищення. Ціна 700 до 1500 дол. за акер. Легкі виплати на 6 процент. — Маємо також фарми з будинками і всіма приладами господарськими, як машини, вібіки наївни і т. д.

Можемо Вам дати 40-акрову фарму, 15 акрів чистої, доброї землі, близько коло міста. Ціна 750.00 дол.

40 акрів фарми, 30 акрів чистої доброї землі, в маленькому овером. ціна 800.00 доларів.

80 акрів фарми, порядні будинки, 20 акрів вичищеної доброї землі, близько міста, гарний потік пливе через фарму. ціна 1600.00 дол.

40 акрів фарми, 10 акрів вичищеної доброї землі, близько міста, тільки 500.00 доларів.

136 акрів фарми, 90 акрів вичищеної доброї — на рівнині — землі, добрі будинки, 3 милі від міста, тільки 2100.00 дол. Догідні умови.

Пишіть по інформації. Тикет з Chicago до Marinette коштує 4.95, — тикет з Pittsburg до Marinette 14.50. Платимо Вам подорож. Посідаємо 100.000 акрів доброго поля, отже можете вибрати яке хочете. 25

CRIMMER LEND COMPANY

MARINETTE, MARINETTE Co., Wis.

ТОВАРИСКА ВОРОЖКА.

домова гра для розривки.

Ціна книжочки 15 цент.

Адреса:

SVOBODA

184 Hudson Str., New York.

Одинокий руский адвокат і нотар на цілу Америку.

Донтор прав

ЮЛІАН ЧУПНА

Консулярний комісар.

Подає гроші всі справи в Галиччині. Процеса спадкові і грошові. Відбере гроші від довжиків. Справи військові. Скорджує контракти, повномочія і всі інші документи. Перепроводжує інтабуляції і всі вписи гіпотечні. 2-3 N. Main Str. WILKES-BARRE, PA. Адрес почтовий: JULIAN CZUPKA, LL. D. P. O. Box 372, WILKES-BARRE, PA.

GERMAN SAVINGS & DEPOSIT BANK

Капітал і Надвишка \$700.000.00

Депозити 4.700.000.00

Пересилає також гроші до краю, продає шифкарти, виробляє контракти, помагає гроші військові, а від вложених грошей платять 4 процент.

Банк сей затверджений губернатором штату.

Розмовляється з ним по руски.

Do ner 14th & Carson Sts., Pittsburg, Pa.

Harry E. Paul.

Робить камінні нагробники, хрести, пам'ятники.

Pir Пайн і Марнет улиць,

ПОРТ КАРБОН, ПА. 200

ДОНТОР ШТАЙН.

Урадує: від 8 до 10 рано, 1 до 3 по обіді, 7 до 9 вечер.

18 E. Oak St., Шенандоа, Па. 200

Dr. E. J. LARKIN

Дентист. 40-08

Офіс отворений від 7-ої рано до 8-ої оповоду. В вечір від 10-ої год. рано до 12 полуд.

24 Elizabeth Street, Derby, Conn

Всі РОБОТИ ГАРАНТУЮТЬ СЯ.

Офіс коло Derby Gas Company.

HOWARD ALBERT,

Аптінар.

Лікує всілякі ліки по найнижчих цінах. Ліки Севери.

ЛАНСФОРД, ПА. 200

УЖИВАЮЧІ ТЮТЮН.

Золота годинка і ланцюжок, гварантований на 20 літ. вартості 23 доларів. Таку годинку дамо кождому, хто допоможе нам розповсюдити наш найліпшої якості тютюну. Ви можете легко розпродати тютюну за 6 доларів між ваших приятелів і за те дістанете даром см гарну годинку.

Подайте нам свою адресу.

EUROPEAN TOBACCO CO.

33 Leonard Str., Dep. St., New York, NY.

РУСИНИ! Ся хочете дістати до-бру і шану домовину і щоби похорон виносил Зас як най-шанше, удайтесь до:

JOSEPH COLWELL,

180 MAIN STREET,

DERBY, CONN.

Telephone Calls Office 52-2.

House 18-2.

А подякуєте і пізнаєте чесного чоловіка.

THE FIRST NATIONAL BANK

OF MINERSVILLE, PA.

Капітал \$50.000.00. Надвишка нерозділені зиски \$93.000.00

Заснований 1864 року.

Найстарший Народний Банк Східної Кавиті.

Проводить загальний банківський чинес. Видає міжнародні моти кредити, драфти і пересилає гроші до всіх частин світа. Позичає гроші на реальності. Депозити вого банку подвоїлись протягом тослідних 5 літ і виносять тепер околом \$500.000.00.

Гроші пересилає через фірму Knauth Nachod & Kuhne, New York, N. Y.

Стефан Рябець

має у себе найліпші напитки, цигари і папіроси. Має також добре заряджену гресерню.

СПРОБУЙТЕ!

Mahanoy Plane, Pa.

Dr. J. SZLUPAS,

1419 N. Main Ave.,

Scranton, Pa.

Можна его бачити в офісі: від 8-ої до 10-ої год. рано, від 2-ої до 4-ої попод., від 7-ої до 10-ої вечер.

Old P'hone 1269-B

UNION

Ticket Agency

ПРОДАЖА ШИФКАРТ

203. Lackawanna Ave.

SCRANTON, PA.

Найліпше місце, де можна купити шифкарту до старого краю, як також переслати гроші до Галиччини, Угорщини, Росії і других країв по тавій ціні.

Дасмо також позички на моргч.

Dr. Teofil A. Starzynski

ЛІНАР.

Лікує всілякі хвороби, жіночі хужескі і діточі — совістно.

Вилічене, если можливе, гварантує.

Години урядові:

від 8 до 10 рано,

від 12 до 3 пополудини,

від 7 до 9 вечер.

15th Str. S. S.

PITTSBURG, PA

Junior Typewriter

Ціна \$15.00.

JUNIOR МАШИНА ДО ПИСАНЯ є машиною найновішого винаходу і друкує так скоро і гарно, немаче найліпші машини. Має універсальні клавіші, як сї машини, що коштують 100.00 дол. або і більше. Писати на ній можна 80 слів або і більше на мінуту. Ніяка інша машина не є в силі так довго тривати, як сї, позаяк зроблена є з незвичайно твердої сталі. Ведучія машина вносить 2 1/2x10 палів. Папір мож уживати величина 8 і пів палів. Має 84 букв і знаків — отже значно більше, як машини по 100.00 дол. або і дорожші. Валець з буквами легко зміняє ся і в сей спосіб на сїй машині можна друкувати ріжними мовами. Складає ся она з 189 подиночних частин і важить 3 і пів фунта. Вкладає ся в незвичайно гарний, скіряний футерал, який можна носити або в руці або в кишені. Машина є незвичайно пожиточна і потрібна кождому чоловікові — а за таку ціну — то так, як даром.

Маємо на складі рівнож множество інших, ріжного рода машинок до писання і друкування почавши від 85 центів до кількохсот доларів. Хто пришло нам свою точну адресу дістане даром гарний, ілюстрований ціняк машини до писання та інших товарів разом з брошурою про електричність, як є уживати, а спеціально як при є допомочи лічити ся в ріжних недугах.

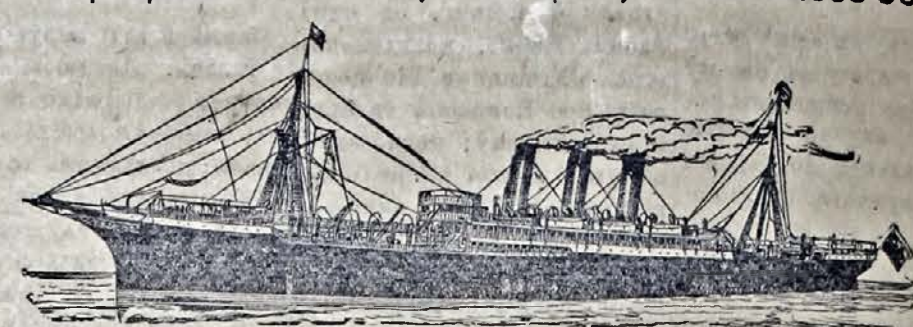
Товар посилає ся до всіх частин світа. Ваших грошей зовсім не жадасмо в дорі, але хто пришло нам 1.00 дол. або і більше, то ми сейчас ему випишемо жадалий товар, а решту гроші можемо доплатити, наколи жадалий товар наїде експресом.

ATLAS TRADING ASSOCIATION, DEPT.

P. O. Box 722, Philadelphia, Pa. U. S. A.

Агенція Корабельна і Пересилка Гроший

Зайнкорпорована в Стейті Нью Джерзі. Капітал 50.000.00 д.

184 Hudson St., New York, N. Y.

Ся Контора залагоджує слідуочі справи:

1) Пересилає гроші до всіх країв і держав світа по цінах можливо найтанших і як найскорше.

2) Продає шифкарти на ріжні лінії корабельні до старого краю як також з краю до Америки по тих самих цінах, що і самі компанії по своїх головних офісах в Нью Йорку.

3) Виробляє повновласти, контракти купна і продажі заосмотрені підписом конзуля, перепроводжує процеси спадкові, інтабуляції, екстабуляції, колектує гроші і взагалі перепроводжує всякі інші справи зі судами і старокраєвими властями при помочи звисних старокраєвих нотарів і адвокатів.

4) Полагає гроші справи військові, як: увільнене від асентирунку, військової контролі, увільнене від вирав і т. п.

5) Вирабляє нашіпорти для ситизонів виїжджаючих до краю.

6) Дає поради в процесах против компаній в разі каліцтва, смерті, невикпачених пенді і в других правних американських справах.

7) Мінєє гроші — старокраєві на американські і американські на краєві після біжучого курсу.

Бромі сего Дирекція готова служити порадою і інформаціями також в других справах, особливо тим, котрі приїжджають до Нью Йорку а не суть ознайомлені з містом. Вкладає гроші на процент до американських і краєвих банків.

З поважанем

Дирекція:

Г. Азидик предс., А. Савка місто-предс., Х. Курчів кас., С. Ядловський секр.

Адрес: R. Publishing & Exchange Co.

184 Hudson St., New York, N. Y.

HERMAN SCHULTZ.

Хотірактор і будівничий.

Всі роботи полагожує сей час і точно, як також подає ціни на всілякого рода роботи. 36

АДРЕС:

Housatonic Ave., Derby, Conn.

Оден з найбільших броварів в Америці.

ЛІКУЄ ПИВО НА КРАСВИЙ СПОСІБ, БЕЗ ВСЯКИХ ПРИМІШОК.

Хто лиш раз по-голова від него коштує сего пива, ніколи не болить, то иншого вже не бо єсть здорове і поживне.

НЕ ТРЕБА ЕГО ЗРЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОВРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРІТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,

LAGER BEER BREWERY,

435 to 455 N. 7-th Str.

SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.

NIGHT CALL 4854.

МЕРЧАНТС NATIONAL BANK

Шенандоа, Па.

Капітал 100.000.00 дол.

Надвишка 120.000.00 дол.

Депозити више пів мільона доларів.

Се є NATIONAL BANK чартерований Урядом Злучених Держав і під безпосередню контролею тогож уряду.

Є се одинокий Банк в Шенандоа, Па. що має свій власний будинок, в яким містять ся почта.

Вкладайте гроші до того Банку а дістанете від них процент. Банк сей виплачує що року тисячі доларів проценту своїм коштумерам, котрі мають в ній свої гроші.

Там розмовляє ся по руски.

Merchants National Bank

на розі улиць Мейн і Лойд,

Shenandoah Pa.

TELEPHONE 2043 WORTH.

ІЛІЯ РОЗЕНТАЛЬ

РУСКИЙ АДВОКАТ

302 BROADWAY, Suite 1306,

NEW YORK.

Frank Posluszny

Готельник

Найліпші тутешні і імпортовані напитки.

Пиво довозить до дому, не треба носити на плечах.

Телефони:

Bell 39—J Hemlock

P. & A. 41 South

1109 Carson St.

PITTSBURG, PA.